Gemeente Amstelveen



Amstelveen Beweegt Nog Meer !!

Nota Sport en Bewegen

Inhoudsopgave

Voorwoord **4**

1. Inleiding **5**

2. Doelen en beleidsvoornemens - samenvatting **6**
2.1 Heel Amstelveen in beweging 6
2.2 Iedereen kan meedoen 7
2.3 Topsporttalent wordt (h)erkend 9
2.4 Sportstimulering met focus op samenwerking 9

3. Beleidsdoelen 2013 – 2020, de resultaten **10**
3.1 Vitaal Amstelveen: alle inwoners bewegen gezond 10
3.2 Meedoen in Amstelveen: inclusief bewegen 11
3.3 Talentvol Amstelveen: topsportambitie wordt (h)erkend 12

4. Beleidskaders **13**
4.1 Samenvatting relevant beleid 13
4.2 Coalitieakkoord 14
4.3 Nota Sociaal Domein 14
4.4 Mobiliteitsvisie 15
4.5 Uitvoeringsplan Buitensport 15
4.6 Uitvoeringsagenda Gezond in Amstelveen 16
4.7 Motie Verduurzaming sportverenigingen 16
4.8 Lokaal Sportakkoord 16

5. Doelen en beleidsvoornemens - uitgewerkt **17**
5.1 Inleiding 17
5.2 Onze ambities in cijfers 18
5.3 Heel Amstelveen in beweging 18
5.4 Iedereen kan meedoen 22
5.5 Topsporttalent wordt (h)erkend 25
5.6 Sportstimulering met focus op samenwerking 26

Bijlage I. Evaluatie beleidsdoelen 2013 – 2020 30
Bijlage II. Uitgebreid overzicht beleidskaders 47

Voorwoord

Voor u ligt de nieuwe nota sport en bewegen, "Amstelveen Beweegt Nog Meer!". Ik ben trots op deze nota, vooral om twee redenen. We kunnen laten zien dat Amstelveen een mooie sportstad is waar de meeste inwoners gezond bewegen. Zij worden daarbij ondersteund met hele goede faciliteiten en sportaanbieders. Tegelijkertijd laten we zien dat "de meeste inwoners" voor ons niet genoeg is. We zijn ambitieuzer en zetten daarom nog meer in op inwoners voor wie sport en bewegen nog onvoldoende mogelijk zijn. Want iedereen moet kunnen meedoen in onze stad. Daarom sta ik voor een ambitieus sport- en beweegbeleid en wel om de volgende redenen.

Ons beleid op sport en bewegen is essentieel voor het realiseren van onze doelen uit ons Coalitieakkoord 2018-2022, Een Zekere en Stabiele Toekomst voor Amstelveen. Sport en bewegen heeft een belangrijke maatschappelijke functie: elke geïnvesteerde euro in sport, levert tweeëneenhalve euro op in maatschappelijk rendement, zo blijkt uit landelijk onderzoek. Wij willen een inclusieve stad zijn waarin elke inwoner de mogelijkheden heeft zich optimaal te ontplooien. Dat betekent dat iedereen mee moet kunnen doen. Sport, samen met onderwijs en cultuur, heeft daarin een spilfunctie: het ondersteunt ontplooiing en zelfredzaamheid van inwoners en het zorgt voor verbondenheid in onze samenleving. Ons coalitieakkoord bevat dan ook drie heldere speerpunten voor ons sport- en beweegbeleid.

Het eerste speerpunt is ervoor te zorgen dat Amstelveners kunnen sporten en bewegen zoals hij of zij dat kan en wil. Daarbij hebben onze vitale sportverenigingen een cruciale functie. Samen met veel vrijwilligers zijn zij het fundament voor een goed sportklimaat in Amstelveen. Daarnaast is het ook belangrijk om Amstelveense sporters die niet in verenigingsverband sporten te faciliteren met goede voorzieningen in de openbare ruimte en in onze sportaccommodaties. Een sterkere verbinding tussen het sportaanbod in onze verenigingen en de on-en anders georganiseerde sport is daarbij van belang.

Het tweede speerpunt is het wegnemen van fysieke en sociale drempels voor deelname aan sport en bewegen: inwoners met een beperking moeten kunnen sporten binnen onze faciliteiten en regulier sportaanbod; inwoners met een laag inkomen mogen geen financiële drempel hebben om te sporten; inwoners uit de LHBTI+-gemeenschap moeten zich welkom voelen in onze openbare ruimte en bij elke sportaanbieder in de stad.

Een derde speerpunt is om de rol van topsport als inspiratiebron te versterken: onze topsporttalenten moeten nog meer dan voorheen zichtbaar zijn voor andere inwoners, ambitieuze verenigingen moeten de ruimte krijgen om zich te ontwikkelen; onze topsportevenementen moeten de ruimte en de zichtbaarheid krijgen die zij verdienen.

Om onze doelen te behalen, moeten wij ons beleid kunnen aanpassen aan veranderende omstandigheden en voortschrijdend inzicht. Daarom kiezen wij er dit keer voor geen termijn te verbinden aan deze nota. Wij bepalen regelmatig of onze doelen nog passen of moeten worden bijgesteld. Daarmee borgen wij dynamiek en aansluiting op ontwikkelingen in onze samenleving. Want echt weten hoe de toekomst zich ontwikkelt doen wij niet, zo heeft het afgelopen jaar heel duidelijk laten zien.

Deze nota is namelijk tot stand gekomen in tijden van Corona. Dit betekent dat deze nota niet is geschreven zoals de vorige: met intensieve participatie door het veld in levendige discussies over de toekomst van de sport. In plaats daarvan is de mening van sportaanbieders opgehaald via een digitale vragenlijst. Het beeld van het beleid in de afgelopen jaren en hun visie op de toekomst van de Participatieraad, de sportverenigingen, AmstelveenSport, welzijnsorganisatie Participe, VO-scholen en een bestuurskoepel van het primair onderwijs in Amstelveen is besproken in videogesprekken. Ook hebben wij de Kinderraad gesproken over hun ideeën voor aantrekkelijke spel- en recreatieplekken in de stad en meer inclusief sportaanbod.

De gevolgen van de Coronacrisis zijn nog niet betrokken in deze nota omdat wij daar, medio 2021, nog middenin zitten: het stof moet nog neerdalen. Ook daarom is het belangrijk dat wij onze, in deze nota beschreven, ambities en uitgangspunten regelmatig toetsen.

De komende jaren gaan wij gebruiken om onze ambities en doelen te realiseren, samen met onze partners in het veld: onze sportverenigingen, onze buurtorganisaties, onze onderwijsinstellingen, onze zorgpartners en onze uitvoeringspartners. Door er samen de schouders onder te zetten, moet het lukken om alle Amstelveners actief te laten meedoen door sport en bewegen.

Rob Ellermeijer,
wethouder sport Gemeente Amstelveen



Wethouder Rob Ellermeijer met Jacco Eltingh bij het Nationaal Tennis Centrum Amstelveen

1 Inleiding

In 2013 werd de sportnota Amstelveen Beweegt Gezond!! 2013 - 2020 aangenomen door de raad. Sinds 2013 zijn er veel ontwikkelingen geweest voor het beleidsterrein sport en bewegen: onze stad is veranderd, onze gemeentelijke taken zijn veranderd, onze ambities voor sport en bewegen zijn geactualiseerd. Bovendien ligt 2020 achter ons. Een nieuwe nota sport en bewegen is daarom nodig. Deze biedt ons de gelegenheid de ambities en doelen die wij hebben voor sport en bewegen samen te brengen en af te stemmen zodat er een heldere, congruente basis ligt voor de uitvoering.

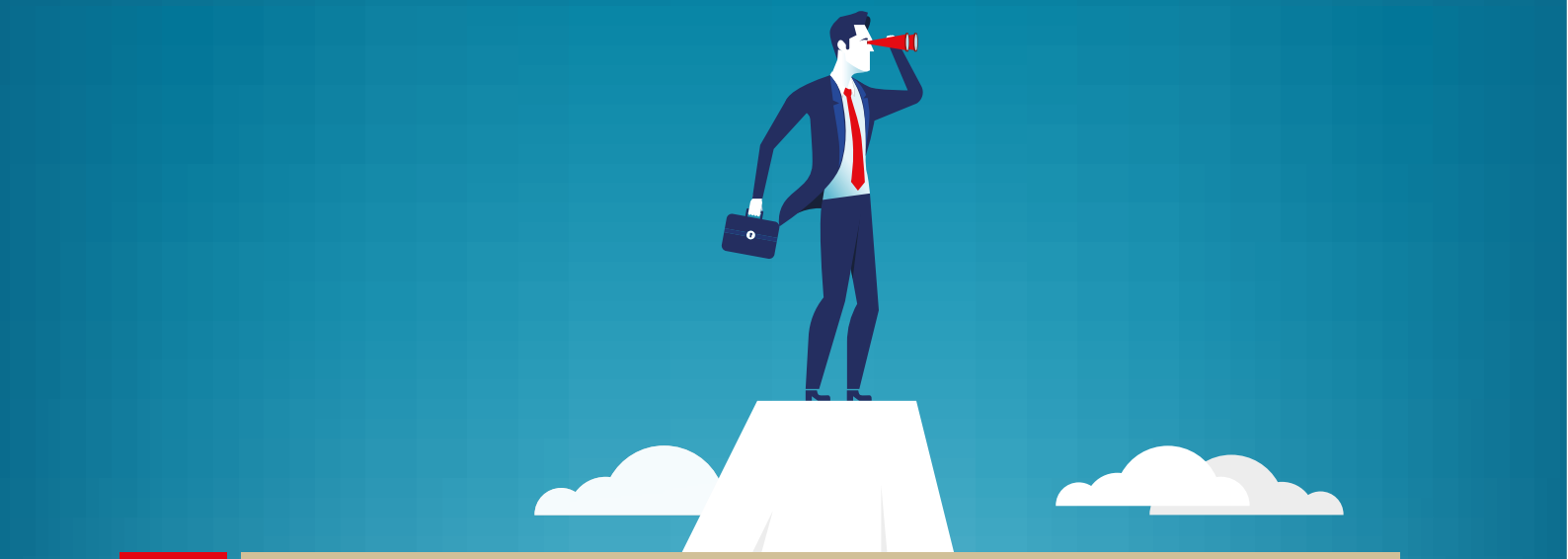
De nota omvat het beleid gericht op veel vormen van sport en bewegen. De eerste vorm is de georganiseerde sport, dat wil zeggen sporten in verenigingsverband. De tweede vorm is sport en bewegen georganiseerd door andere sportaanbieders dan verenigingen zoals sportscholen, personal trainers of zorgaanbieders. De laatste vorm betreft ongeorganiseerde sport en bewegen zoals fitness, wandelen, fietsen of hardlopen buiten georganiseerde vormen, individueel of in groepen.

Er is bewust voor gekozen geen einddatum te kiezen voor deze nota. Dit biedt namelijk meer mogelijkheden beleid aan te passen op veranderende omstandigheden. Zo kunnen wij bijvoorbeeld beter inspelen op de gevolgen van de coronapandemie wanneer die duidelijker worden. Dat wil overigens niet zeggen dat wij daarom geen evaluatiemomenten zullen hebben. Zo is een evaluatie nodig ter voorbereiding van nieuwe contractafspraken met AmstelveenSport in 2023 en zinvol bij belangrijke beleidswijzigingen als gevolg van gemeenteraadsverkiezingen of ingrijpende veranderingen in Rijksbeleid.

Deze nota bevat geen financiële uitwerking. Ook hiervoor is bewust gekozen. Het uitgangpunt is geweest dat deze nota budgetneutraal kan worden uitgevoerd omdat de plannen niet uitgaan van meer maar van anders. De doelen en voornemens in deze nota worden verder uitgewerkt in uitvoeringsprogramma's, waarbij ook de financiële onderbouwing van nieuwe beleidsintenties zal plaatsvinden. Indien de uitvoering hiervan niet past binnen het bestaande financiële kader zal voor de benodigde middelen een voorstel aan de gemeenteraad worden gedaan.

Hoofdstuk 2 bevat een samenvatting van onze beleidsdoelen en -voornemens voor de komende jaren. De nota is vervolgens als volgt opgebouwd. Hoofdstuk 3 bevat een samenvatting van ons sportbeleid de afgelopen jaren. Hoofdstuk 4 bevat een overzicht van de belangrijkste beleidskaders waarin sport en bewegen een rol heeft. De uitkomsten van de evaluatie en de relevante beleidskaders vormen samen belangrijke pijlers voor hoofdstuk 5, de uitgebreide uiteenzetting van de onze beleidsdoelen en voornemens, samengevat in hoofdstuk 2.

In bijlage I is een uitgebreide beschrijving van evaluatie-uitkomsten opgenomen. Een uitgebreidere toelichting op de bestaande beleidskaders staat in bijlage II.



2 Doelen en beleidsvoornemens - samenvatting

Amstelveen doet het goed op het terrein van sport en bewegen: een meerderheid van de Amstelveense inwoners beweegt voldoende en sport regelmatig. Amstelveen staat nummer 8 als meest sportende gemeente en op nummer 1 wat betreft de sportfaciliteiten voor georganiseerde sport in de lijst van 50 grote gemeenten. Enige tevredenheid over wat er is bereikt, is dan ook op zijn plaats. Maar er zijn ook aandachtspunten. Niet alle inwoners zijn zover dat zij voldoende bewegen of vinden beweegaanbod dat past bij hun wensen en mogelijkheden. Amstelveen kenmerkt zich door de grootstedelijke diversiteit: inwoners komen uit alle windstreken van onze aarde, hebben een heel diverse culturele achtergrond, zijn van alle leeftijden, seksuele en genderidentiteit en inkomens- en opleidingsniveaus en verschillen van elkaar in fysieke, verstandelijke en financiële mogelijkheden. Aansluiten op deze diversiteit vraagt een stevige basis met aandacht voor de verschillen en overeenkomsten van onze inwoners. Ook heeft sport- en bewegen een belangrijke functie bij de ontwikkeling van kinderen en jongeren, een gezond leven, de vitaliteit van ouderen, het weer in hun kracht zetten van mensen en als sociale ontmoeting.

Dit hoofdstuk bevat een samengevat overzicht van onze hoofddoelen en beleidsvoornemens voor de komende jaren. Deze worden uitgebreid toegelicht in hoofdstuk 5. Onze voornemens zijn gebaseerd op de evaluatie van ons beleid de afgelopen jaren (samengevat in hoofdstuk 3) en onze beleidskaders op terreinen waarin sport en bewegen relevant is, toegelicht in hoofdstuk 4. Hieronder volgt een beschrijving van hoofddoelen gevolgd door een samenvatting van onze voornemens per doel.

Onze ambities zijn geclusterd rond vier hoofddoelen:

1. Heel Amstelveen in beweging: Amstelveen faciliteert sport en bewegen optimaal.
2. Iedereen kan meedoen: Amstelveense inwoners die extra stimulans en ondersteuning nodig hebben om gezond te bewegen en te sporten, krijgen die ook.
3. Topsporttalent wordt (h)erkend: jonge topsporttalenten kunnen blijven rekenen op ondersteuning en worden nog meer zichtbaar voor andere inwoners van Amstelveen
4. Sport- en beweegstimulering met focus op samenwerking: meer dan voorheen nemen wij regie op gerichte, goed passende sport- en beweegstimulering voor die inwoners die wij nu nog onvoldoende bereiken met sport- en beweegaanbod. Daarbij vragen wij intensievere samenwerking van onze uitvoeringspartners met elkaar en met maatschappelijke partners.

2.1 Heel Amstelveen in beweging

Amstelveen staat nu achtste op de lijst van de 50 grootste gemeenten als meest sportende stad van Nederland. Dat is een goede score, maar er zijn ook aandachtspunten. Het is van belang om sport in Amstelveen nog beter bereikbaar te maken voor alle Amstelveners. De beleidsvoornemens om dit te realiseren zijn:

1. Wij blijven de vitaliteit van onze sportverenigingen bevorderen door:
   a. Ondersteuning bij het behoud van vrijwilligers en een goed verenigingskader. In de huidige

samenleving is de werving en het behoud van vrijwilligers een opgave voor elke club. Met de hulp van de buurtsportcoaches, de Besturenacademie en de vrijwilligerscentrale blijven wij de Amstelveense verenigingen hierbij ondersteunen.

b. Verenigingen met onvoldoende schaal om gezond te kunnen functioneren, intensiever te stimuleren en te ondersteunen naar samenwerking met andere verenigingen.

c. Verenigingen nadrukkelijker te ondersteunen die actiever aan de slag willen gaan met een veilig en inclusief sportklimaat.

2. Wij zorgen er voor dat het aanbod van sportaccommodaties in Amstelveen op het huidige hoge niveau blijft en waar mogelijk de kwaliteit, capaciteit en toegankelijkheid wordt verbeterd door:

a. Het verder optimaliseren van het gebruik van onze sportaccommodaties en herschikken waar krimpende verenigingen capaciteit kunnen overdragen aan groeiende verenigingen.

b. Het meenemen van behoefte aan accommodaties bij de planning van woningbouw en in te passen in de planning van nieuwe wijken.

c. De verduurzaming van sportaccommodaties te stimuleren en te ondersteunen via een subsidieregeling.

d. De gefaseerde ontwikkeling en vernieuwing van zwembad de Meerkamp, waarbij in 2021 is besloten over de uitbreiding van zwemwater zal in 2025-2026 een vervolg krijgen met een besluit over de renovatie of nieuwbouw van het zwembad dat geen deel uitmaakt van de uitbreiding.

e. Te onderzoeken hoe wij de ontwikkeling van verenigingen richting topsport kunnen faciliteren bijvoorbeeld door deze ambities in te passen in her- en nieuwbouw van sportaccommodaties.

f. Aandacht te vragen voor de herijking van de sportaccommodatietarieven. Doel is dat deze meer in verhouding zijn met instandhoudingskosten enerzijds, en de tarieven in de regio anderzijds.

3. Wij maken sport en bewegen nog meer dan nu een structureel onderdeel van ons ruimtelijk beleid en ons beleid openbare ruimte.

a. Wij borgen de ruimtelijke inpassing van wandelen, hardlopen en fietsen nog beter in de openbare ruimte. Dit doen wij onder meer door de implementatie van het Uitvoeringsplan Buitensport en onze Mobiliteitsvisie.

b. Wij actualiseren en verbreden ons speelruimtebeleid voor kinderen en integreren daarin uitnodigende beweegplekken voor jongeren en volwassenen. Het te realiseren Beweegplein bij de Pantha Rhei voor leerlingen en buurtbewoners en een 3x3 basketbalveldje zijn daarvan een start.

4. Wij nemen een actievere rol bij het aanjagen en ondersteunen van een positief, veilig en inclusief sportklimaat.

a. Wij stimuleren sportaanbod voor inwoners die nog niet worden bereikt met het bestaande aanbod.

b. Wij verlagen fysieke en financiële drempels voor inwoners die nu geen toegang hebben tot sport- en beweegaanbod.

c. Wij ondersteunen sportaanbieders en andere maatschappelijke partijen die actief willen werken aan een positief en inclusief sportklimaat. Een belangrijke start hiermee hebben wij gemaakt door de ondersteuning van relevante projecten hiervoor in het Lokaal Sportakkoord.

2.2 Iedereen kan meedoen

In ons beleid staat centraal dat elke inwoner van Amstelveen moet kunnen sporten en bewegen, ongeacht fysieke en cognitieve mogelijkheden, leeftijd, sekse, herkomst of inkomen. Speciale aandacht besteden wij aan die inwoners voor wie sport en bewegen (nog) niet vanzelf spreekt: kinderen en jongeren, ouderen en mensen met een chronische ziekte of beperking. Ook wordt extra aandacht besteed aan het verhogen van de sportparticipatie van de inwoners die leven in een huishouden met een laag inkomen. Per groep vatten wij onze ambities samen.

2.2.1 Kinderen en jongeren

Kinderen en jongeren moeten veilig en gezond kunnen opgroeien in Amstelveen. Dit stellen wij in ons Coalitieakkoord, onze Sociale Agenda en Jeugdagenda. Sport en bewegen zijn daarin cruciale elementen. Hoewel veruit de meeste Amstelveense kinderen de weg vinden naar sportverenigingen in onze stad, is sport nog niet vanzelfsprekend voor alle jongeren en kinderen. Daarom willen wij met maatwerk sportstimulering gaan richten op deze kinderen en jongeren. Om dit te bereiken zetten wij in op:

1. Waarborgen van de zwemvaardigheid voor 10-jarigen. Opdat alle kinderen in Amstelveen kunnen leren zwemmen, is in 2021 een vangnetregeling gestart voor 10-jarigen.



Dit programma zal de komende periode worden voortgezet.
2. Focus op sportstimulering in combinatie met leefstijlinterventies voor scholen en wijken waarin kwetsbare kinderen en jongeren zijn oververtegenwoordigd.
3. Focus op meisjes, kinderen en jongeren met een migratie-achtergrond en de internationale gemeenschap van expats door meer sport- en beweegaanbod dat goed aansluit bij hun behoefte en beleving en door meer gerichte werving binnen deze doelgroepen. Hiermee geven wij ook invulling aan het amendement 'Gezonde jongeren bewegen meer'.
4. Focus op de ondersteuning van beweegonderwijs op scholen met meer kwetsbare kinderen en jongeren.
5. Meer betrokkenheid van verenigingen bij sportstimulering door het aanbieden van sporten die aansluiten bij de doelgroepen voor wie wat extra's nodig is.
6. Optimaliseren voorbeeldfunctie en medewerking ouders door ook hen mee te nemen in sportstimulering. Ouders zijn immers het belangrijkste voorbeeld.

2.2.2 Ouderen

De groep ouderen omvat een heel diverse groep inwoners. Wij willen beter aansluiten bij hun behoeften en wensen. Daarom moeten we inzetten op een nog fijnmaziger, toegankelijk sportaanbod voor ouderen. Dit willen wij doen door:

1. Meer regie te nemen op de aard en locaties van het sportaanbod. Wij sturen daarom op een intensievere samenwerking tussen betrokken maatschappelijke – en uitvoeringspartners.
2. Intensievere ondersteuning van sportverenigingen te faciliteren bij het opzetten van sport- en beweegactiviteiten voor en de werving van ouderen. Dit is niet alleen in het belang van de ouderen in onze gemeente maar ook in het belang van onze verenigingen. Zij sluiten daarmee namelijk beter aan bij de vergrijzing van Nederland voor de werving van leden.
3. Alternatief voor GALM-aanpak om inwoners ouder dan 55 te bereiken. GALM wordt positief gewaardeerd maar heeft een te laag bereik. Een alternatief is daarom nodig.

2.2.3 Mensen met een beperking of chronische Ziekte

Ook deze doelgroep is zeer divers en vraagt dan ook om een fijnmazig aanbod dat goed aansluit bij hun behoeften. Tegelijkertijd hebben wij als doel mensen met een beperking of een chronische ziekte de mogelijkheid te bieden volwaardig deel te nemen in onze samenleving. Om deze twee doelen te behalen, zetten wij in op:

1. Optimaliseren van de toegang tot passend sportaanbod. Dit doen wij door te zorgen voor overzicht van het aanbod, een heldere route naar het aanbod en het wegnemen van de fysieke en financiële drempels.
2. Ondersteunen van initiatieven voor passend aanbod bij reguliere sportaanbieders. Onze inzet blijft erop gericht dat mensen met een beperking of chronische aandoening zoveel mogelijk kunnen sporten binnen het regulier sportaanbod.
3. Stimuleren van sportverenigingen en sportgroepen die gespecialiseerd zijn in het sportaanbod voor sporters met een beperking of chronische ziekte. Wij blijven de toegang tot onze sportaccommodaties bevorderen en faciliteren. Wij continueren de ondersteuning van Sportservice Noord-Holland en AmstelveenSport voor deze doelgroep.

2.2.4 Inwoners die leven in een huishouden met een laag inkomen

Nederlanders met een laag inkomen bewegen minder en hebben vaker te kampen met fysieke en psychische gezondheidsproblemen. Zoals ook in de Sociale Agenda als doel is opgenomen is het belangrijk dat financiële belemmeringen zoveel mogelijk worden

weggenomen om mee te doen met sport en bewegen waarmee deze doelgroep in staat is om gezond te leven en beter in hun kracht kan komen. Het wegnemen van financiële belemmeringen tot deelname aan sport en bewegen kunnen wij realiseren via twee routes:

1. Wij zetten de inkomensvoorziening voor deelname aan sport en bewegen via de Amstelveenpas voort en breiden deze waar nodig uit.
2. Wij zien erop toe dat er voldoende sport- en beweegaanbod is waaraan inwoners tegen lage kosten kunnen deelnemen.

2.3 Topsporttalent wordt (h)erkend

Wij blijven inzetten op de ondersteuning van topsporttalenten in onze gemeente en op hun rol als inspiratie voor andere inwoners. Onze voornemens zijn daarom:

1. Voortzetting van de ondersteuning topsporttalenten bij de afstemming tussen hun schoolcarrière en hun sportcarrière. Wij vragen AmstelveenSport de bekendheid van deze ondersteuning bij inwoners en sportaanbieders nog beter te borgen.
2. Inzet op de rol van toptalenten in onze sportstimulering door hen nog meer een podium te geven als rolmodel en inspiratie voor andere inwoners in Amstelveen door voortzetting van ons jaarlijks sportgala, een regelmatig verslag van hun belevenissen in de topsport in lokale media en hun betrokkenheid bij clinics tijdens jaarlijks terugkerende evenementen.

Tot slot blijven wij bijdragen aan de positieve rol die topsport kan spelen om onze inwoners in beweging te brengen en te houden door hen de gelegenheid te geven kennis te maken met topsport. Wij blijven dit doen door:

1. De (mede-) organisatie van topsportevenementen in onze gemeente en regio te ondersteunen.
2. Het faciliteren van verenigingen die zich ontwikkelen richting topsport, bijvoorbeeld door te onderzoeken of onze accommodaties nog voldoende aansluiten bij deze ontwikkeling.

2.4 Sportstimulering met focus op samenwerking

In de afgelopen jaren is een stevige impuls gegeven aan onze sportstimulering, met positief effect. In de afgelopen jaren kozen wij voor een generieke aanpak gericht op alle kinderen, jongeren, ouderen en inwoners met een beperking. Er was nog onvoldoende afstemming met andere beleidsuitvoering gericht op gezondheid, jeugd, zorg of onderwijs. De komende jaren gaan we meer focus op samenhang aanbrengen in onze aanpak voor sportstimulering.
Dat doen wij met inzet op de volgende doelen:

1. Wij zorgen voor betere informatie om te beoordelen wie, wat, waar nodig heeft om in beweging te komen zodat onze aanpak aansluit bij de behoefte van inwoners. Deze informatie winnen wij in bij inwoners, sportverenigingen, maatschappelijke partners en onze partners in de uitvoering. Ook zal de digitale portal van sport- en beweeginitiatieven in Amstelveen een completer beeld moeten bieden van het sportaanbod in Amstelveen.
2. Wij werken aan een programmatische aanpak van beweeg- en sportstimulering voor inwoners die dat het hardste nodig hebben. Samen met onze inwoners, sportverenigingen, maatschappelijke partners en onze uitvoeringspartners AmstelveenSport en Participe werken wij een doelgroep specifiek programma uit van sport- en beweegstimulering. Verder gaan wij onze uitvoeringspartners ook vragen om gezamenlijke project- of programmavoorstellen te doen voor de wijkprogramma's.
3. Wij gaan meer regie voeren op de taakverdeling en samenwerking van uitvoeringspartners in wijkgerichte leefstijlverbetering, sport en bewegen. Dat vraagt om een programmatische aanpak binnen het gemeentehuis. Door op de beleidsvelden sport, zorg, welzijn en onderwijs beter samen te werken, meer integraal beleid te formuleren en te komen tot een éénduidige beleidsopdracht, kan de samenwerking met de uitvoeringspartners effectiever worden ingezet.
4. Wij sturen op een meer geborgde samenwerking tussen sportaanbieders en maatschappelijke organisaties. Een belangrijke doelstelling van ons sportbeleid is de ontwikkeling van netwerksamenwerking op sportstimulering. Dit heeft geresulteerd in een aanbod van sportstimulering waarbij wordt samengewerkt tussen AmstelveenSport, Participe, sportverenigingen en andere maatschappelijke organisaties. Maar deze samenwerking is nu nog kwetsbaar en vaak ad hoc. Daarom gaan wij inzetten op een verdere versteviging van de samenwerkingsverbanden. Dit gaan wij, bijvoorbeeld, doen door succesvolle projecten uit het Lokaal Sportakkoord te ondersteunen ook na 2021.
5. Wij blijven jaarlijkse succesevenementen in top- en breedtesport steunen. Wij hebben in Amstelveen een traditie van succesvolle breedte- en topsportsportevenementen voor kinderen, jongeren en volwassen inwoners. Evenementen die bijdragen aan de zichtbaarheid van sport en inwoners de gelegenheid geven sport en beweegactiviteiten te beleven.



3 Beleidsdoelen 2013 – 2020, de resultaten

Om te beoordelen of ons beleid in de afgelopen jaren effectief is geweest en waarop intensivering, aanpassing of aanvulling nodig is, hebben wij het beleid van de afgelopen jaren geëvalueerd. Dit hoofdstuk is een samenvatting van deze evaluatie. De uitgebreide beschrijving van deze evaluatie is opgenomen in de bijlage I.

De evaluatie is uitgevoerd aan de hand van de voornemens die wij sinds 2013 tot nu toe hadden voor sport en bewegen in Amstelveen. Leidende thema's waren de afgelopen jaren:

1. Vitaal Amstelveen: faciliteren van sport en bewegen voor alle Amstelveense inwoners.
2. Meedoen in Amstelveen: sportstimulering gericht op inwoners die extra aandacht om mee te (kunnen) doen.
3. Talentvol Amstelveen: de ondersteuning van inspirerende topsporttalenten en -ambities.

3.1 Vitaal Amstelveen: alle inwoners bewegen gezond

Belangrijk doel van ons sportbeleid is al jaren om zoveel mogelijk Amstelveense inwoners in beweging te krijgen. Daarin heeft ons beleid effect gehad sinds 2013: meer Amstelveense inwoners voldoen aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB). Ook relatief sporten Amstelveners vaker dan de meeste inwoners in de grote steden van Nederland: in de ranglijst van de 50 grote steden in Nederland staat Amstelveen op de achtste plaats als meest sportende gemeente.

Om dit doel te bereiken hebben wij ingezet op de volgende vijf interventies:

1. Kenbaarheid van het sportaanbod door een digitale portal van sport- en beweeginitiatieven in Amstelveen: 65% van geënquêteerde sportaanbieders hebben hun sportaanbod gezet op deze portal. Daarnaast geeft AmstelveenSport jaarlijks een brochure uit met sport- en beweegactiviteiten voor ouderen.
2. Het optimaliseren van sport- en beweegmogelijkheden in de openbare ruimte: we hebben onderzoek laten uitvoeren naar optimalisatiemogelijkheden. De uitkomsten van dit onderzoek zijn recent vertaald naar beleid in ons Uitvoeringsplan Buitensport 2021. Het is nu zaak het plan te implementeren.
3. onze buitensportaccommodatie voldoen grotendeels en worden effectief en efficiënt geëxploodeerd, zo blijkt uit recent onderzoek. Er is sprake van tekorten voor zaal- en veldhockey, rugby, zwemmen en bij enkele voetbalverenigingen. Deze tekorten worden nu, deels, opgelost door sturing op efficiënter gebruik van sportvelden, een blaashal voor zaalhockey en uitbreiding van het zwemwater in zwembad de Meerkamp. Met de verwachte bevolkingsgroei in de Scheg, is uitbreiding van accommodatie daar nodig. Verder is de duurzaamheid van accommodatie een aandachtspunt geworden de afgelopen jaren. Op de subsidieregeling die wij hebben ingesteld voor verduurzaming van sportaccommodatie, zijn 15 aanvragen gedaan.
4. Het ontwikkelen en implementeren van speelruimtebeleid: met de uitvoering van het Beleidskader Spelrecreatie 2016, heeft de kwaliteit van speelruimte een impuls gekregen. De waardering voor speelvoorzieningen in de buurt is gestegen van 7,0 in 2015 naar 7,1 in 2019. Nieuw aandachts-

punt zijn de speciale beweegplekken voor volwassenen. Het voornemen van een Beweegplein voor leerlingen en buurtbewoners bij SG Panta Rhei is daarvoor een start. Verder moet dit een plek krijgen in een actueel speelruimtebeleid.

5. Inzet op een veilig en inclusief sportklimaat: een veilig en inclusief sportklimaat beschouwen wij als een basisvoorwaarde voor de slagingskansen van onze beleidsdoelen. In de afgelopen jaren hebben wij hierop ingezet via het aanbod van trainingen en cursussen door AmstelveenSport en de sportbonden. Of dit voldoende effectief is, is de vraag: 28% van de geënquêteerde sportaanbieders geeft aan dat agressief en/of ongewenst gedrag voorkomt in hun vereniging of organisatie. 72% zegt niet te maken te hebben met onsportief, agressief of ongewenst gedrag. Of dat komt omdat dit gedrag niet voorkomt of omdat signalen niet goed doorkomen, weten wij niet en vraagt dus aandacht.

3.2 Meedoen in Amstelveen: inclusief bewegen

Omdat sport en bewegen voor bepaalde groepen inwoners extra belangrijk is of nog onvoldoende toegankelijk, hebben wij de afgelopen jaren steeds meer ingezet op sport- en beweegstimulering. Specifieke doelgroepen voor sport- en beweegstimulering waren en zijn:

- Kinderen en jongeren
- Ouderen
- Inwoners met een beperking of chronische ziekte

Kinderen, jongeren en ouderen

Sport en bewegen zijn essentieel voor een gezonde ontwikkeling en ontplooiing van kinderen en jongeren. Ongeveer de helft van kinderen en jongeren beweegt nu voldoende: 54% van de 5 tot 11-jarigen en 46% van de 12 tot 19-jarigen beweegt tenminste 1 uur per dag. Echter, de cijfers laten zien dat meisjes van 5 tot 19 jaar en jongeren met een niet-Nederlandse achtergrond meer aandacht nodig hebben.

Voor ouderen draagt sport en bewegen ook bij aan hun gezondheid, zelfredzaamheid en deelname in de samenleving. Het aantal Amstelveense ouderen dat sport en beweegt neemt toe. In 2010 voldeed 61% aan de NNGB, in 2016 voldeed 63%. Amstelveense ouderen sporten vaker wekelijks (39%) dan Nederlandse ouderen (35%).

In de afgelopen jaren hebben wij onze interventies gericht op een zo'n breed mogelijke groep kinderen, jongeren en ouderen in Amstelveen. Door onze uitvoeringspartners AmstelveenSport en Participe en maatschappelijke partners in de zorg zijn initiatieven ontwikkeld om invulling te geven aan effectieve sportstimulering. En die hebben effect gehad. Maar om de meer kwetsbare groepen goed te kunnen bereiken met sport- en beweegstimulering is een meer gerichte aanpak nodig zodat deze goed aansluit bij de behoefte en mogelijkheden van deze inwoners. Daarom is nodig:

1. Meer informatie over de vindplek, mogelijkheden en behoeften van kwetsbare inwoners, oud en jong. Met deze informatie kan sportstimulering beter aansluiten.
2. Intensiveren van wijk-, school- of zorggerichte sportstimulering specifiek gericht op de mogelijkheden en behoeften van deze doelgroepen.
3. Ondersteuning van beweegonderwijs op scholen met relatief veel kwetsbare leerlingen en ondersteuning van sport- en beweegaanbod bij zorgaanbieders met veel kwetsbare cliënten.
4. Meer betrokkenheid van sportverenigingen bij de invulling van sportstimulering als logische plek voor duurzaam sportaanbod.

Inwoners met een beperking of een chronische ziekte

In 2019 sportten, naar schatting, 847 inwoners met een beperking en/of een chronische ziekte bij een Amstelveense sportvereniging. Het totaal aantal sporters in deze doelgroep ligt waarschijnlijk hoger omdat zij ook sporten bij andersoortig sportaanbod. Hoe groot de totale doelgroep is voor aangepast sportaanbod, is onbekend.

Sinds 2013 hebben wij generiek ingezet op een breder aanbod en verbeterde toegang van sportaanbod voor inwoners met een beperking of chronische ziekte via de inzet van AmstelveenSport, Participe, Sportservice Noord-Holland en zorgaanbieders.

Voor inwoners met een beperking gelden vergelijkbare aandachtspunten in ons beleid als voor andere doelgroepen: beter inzicht in behoefte en mogelijkheden, meer samenhangende inzet op het bereiken van de doelgroep en het bieden van goed passend en geïntegreerd aanbod. Daarom willen wij onze relatie aanhalen met inwoners uit de doelgroep en organisaties die hen vertegenwoordigen. Zij kunnen ons dan zelf vertellen wat er nodig is zodat dat kan worden vertaald naar passend aanbod en de randvoorwaarden daarvoor. Daarnaast is het nodig dat wij het beschikbaar aanbod beter kenbaar maken en de route naar passend aanbod verder verhelderen. Het aanbod is nu nog te lastig te vinden en het is nog te onduidelijk hoe een sporter kan instromen in passend aanbod en de nodige ondersteuning.

3.3 Talentvol Amstelveen: topsportambitie wordt (h)erkend

Zoals we inwoners hebben voor wie sport en bewegen niet vanzelf spreekt, hebben wij ook inwoners voor wie sport hun leven is en die daarin hun bijzondere talent vinden. Voor deze topsporttalenten hebben wij aandacht, niet alleen omdat zij die aandacht verdienen. Zij kunnen ook een rolmodel en inspiratie zijn voor andere inwoners om (meer) te gaan sporten.

Via een opdracht aan AmstelveenSport, is dit daarom onze belangrijkste inzet geweest voor topsporttalenten in Amstelveen. In 2018 werden er 170 talenten begeleid, in 2019 waren dat er 185. AmstelveenSport begeleidt deze talenten in samenwerking met de Amstelveense scholen waar deze jongeren op zitten. Daarom kunnen topsporttalenten in Amstelveen op de school naar hun keuze en hoeven zij niet uit te wijken naar andere gemeenten.

Zo kunnen zij hun vriendennetwerken behouden, heel belangrijk voor hun perspectief wanneer zij hun topsportcarrière niet kunnen realiseren. Daarnaast worden de talenten ondersteund met advies en hulp toegesneden op hun ambities. Tot slot krijgen topsporttalenten een podium om zich te presenteren aan onze samenleving, bijvoorbeeld door de organisatie van het jaarlijkse Sportgala.

Wij willen jonge topsporttalenten de mogelijkheid blijven bieden in Amstelveen hun middelbare school af te ronden zodat zij hier goed geworteld kunnen blijven. Topsporttalenten komen nu in beeld voor begeleiding door AmstelveenSport op aangeven van hun ouders, vereniging of hun school. Uit onze enquête onder sportaanbieders wordt duidelijk dat nog betere bekendheid van de rol van AmstelveenSport hierin een aandachtspunt is voor de komende jaren.



4 Beleidskaders

Sport en bewegen komt aan de orde in veel van ons beleid. Om te bepalen waarop wij gaan inzetten op sport en bewegen, is het belangrijk beleidskaders te betrekken waarin sport en bewegen een rol speelt. De gewenste ontwikkeling van ons beleid op sport en bewegen worden mede bepaald door de volgende relevante beleidskaders.

Dit hoofdstuk starten wij met een samenvatting van relevant beleid om vervolgens in te gaan op de meest bepalende beleidskaders voor onze ambities op sport en bewegen. Een uitgebreid overzicht van beleidskaders waarin sport en bewegen een plaats hebben, is opgenomen in bijlage II.

4.1 Samenvatting relevant beleid

Uit de beleidsvoornemens, zijn de volgende hoofdlijnen te onderscheiden die relevant zijn voor deze nota Sport en Bewegen:

- Amstelveen is een inclusieve stad. Iedere inwoner moet mee kunnen doen.
- Sport en bewegen is een essentieel element in het welzijn en de gezondheid van onze inwoners.
- Alle inwoners van Amstelveen moeten daarom toegang hebben tot goede mogelijkheden voor sport en bewegen.
- Vooral voor kinderen en jongeren beschouwen wij sport als een belangrijke manier voor ontwikkeling en ontplooiing, fysiek, mentaal en sociaal.
- Voorzieningen voor sport en bewegen zijn, mede daarom, ook een belangrijk onderdeel van de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van Amstelveen als woon-, werk- en recreatieve omgeving. Als onderdeel van onze klimaatambities voor 2030 wordt ingezet op het verduurzamen van de sportaccommodaties, ondersteund met een subsidieregeling.
- Om de toegang tot sport en bewegen voor alle inwoners te borgen, zet de gemeente in op een inclusief sport- en beweegklimaat dat uitnodigend is voor alle inwoners van Amstelveen. In beleidskaders worden de volgende doelen genoemd:
  - De verbetering van sport- en beweegmogelijkheden in de openbare ruimte door het optimaliseren van wandel-, hardloop- en fietsroutes en de verbetering van openbare speelruimte. Dit streven sluit ook aan bij de gewenste ontwikkelingen in mobiliteit in de gemeente.
  - De ontwikkeling van meer passend sportaanbod voor inwoners die nu onvoldoende worden bereikt met het bestaand sportaanbod. Speciale aandacht hierbij is nodig voor ouderen, mensen met overgewicht, kwetsbare jongeren, mensen met een beperking en mensen met een laag inkomen.
  - De ontwikkeling van laagdrempelig beweeg- en sportaanbod in samenwerking met organisaties die wel toegang hebben tot deze doelgroepen.
- Daarnaast willen wij inzetten op een intensievere rol van maatschappelijke partijen in welzijn en zorg, onderwijs en sport bij:
  - Het bevorderen van een gezonde ontwikkeling van kinderen.
  - Beweeg- sportstimulering voor inwoners die om allerlei redenen, nu minder goed toegang hebben tot beweging en sport.

4.2 Coalitieakkoord

In de inleiding van de nota stellen we al dat sport en bewegen een belangrijk speerpunt is in ons Coalitieakkoord 2018-2022. Hieronder lichten wij de doelen uit het akkoord toe die direct en indirect een visie en een kader bieden voor ons sport- en beweegbeleid. De eerste alinea gaat in op het algemene doel van de coalitie waaraan sport en bewegen bijdragen, de laatste twee alinea's zijn citaten uit het Coalitieakkoord direct van toepassing op sport en bewegen.

Iedereen doet mee

Wij willen een inclusieve stad. Iedereen doet mee. Maar iedereen mee laten doen kan alleen als we met elkaar samen redzaam zijn: we zijn er voor elkaar als dat nodig is. Tegelijkertijd gaan we uit van de eigen verantwoordelijkheid van inwoners. Voor mensen die zorg nodig hebben wordt ingezet op ondersteuning dichtbij en op maat. We gaan door met het bieden van maatwerk, blijven inzetten op vroegsignalering en preventie. We zijn er voor de mensen die hulp het hardst nodig hebben. We behouden de verbindende rol die wijkcentra in de wijken hebben.

Onderwijs, sport en cultuur vormen in onze samenleving de basis voor ontplooiing

Investeren in sport is een investering in levenslange gezondheid. Sport helpt ook bij het leggen van sociale contacten voor jong en oud en draagt bij aan de integratie van nieuwe inwoners in de samenleving.

Sport houd je gezond én betrokken bij je omgeving

Sport moet toegankelijk blijven voor iedereen, jong en oud. De gemeente blijft inzetten op breedtesport en talentontwikkeling en biedt ruimte voor topsportinitiatieven. We blijven aandacht besteden aan de verenigingen maar investeren daarnaast in een programma voor individuele sporters. Dat kunnen hardlooproutes, fietsroutes of avontuurlijke speelvoorzieningen zijn. Daarnaast blijven wij zorgen voor uitstekende sportaccommodaties, wordt het zwembad uitgebreid en op termijn vernieuwd of gerenoveerd en worden nieuwe sportzalen/hallen bij de VO-scholen gebouwd, die multifunctioneel gebruikt kunnen worden. In 2021 functioneert AmstelveenSport twee jaar in de vernieuwde verzelfstandigde opzet. Afgesproken is om na twee jaar te evalueren, hetgeen in 2021 zal plaatsvinden.

4.3 Nota Sociaal Domein

De gemeenteraad heeft de nota Sociaal Domein 2019 vastgesteld. Daarin heeft zij een aantal doelen geformuleerd die ook iets vragen van ons sportbeleid, de onderliggende infrastructuur en de uitvoering.

De speerpunten

Onze missie voor het sociaal domein bevat drie speerpunten waaraan wij met ons sport- en beweegbeleid moeten bijdragen. Deze zijn:

1. Inzet op sterke wijken waarin inwoners verbonden zijn met elkaar en, wanneer nodig, een beroep op elkaar kunnen doen. Daarvoor zijn sterke sociale verbanden en goede voorzieningen in de directe leefomgeving nodig.
2. Beter bereiken van inwoners die hulp nodig hebben. We hebben daarbij aandacht voor (vroeg) signalering en bevorderen de bekendheid van voorzieningen bijvoorbeeld via huisartsen.
3. Optimaliseren van de samenwerking met partnerorganisaties, in de eerste plaats met de partners in het sociaal domein.

De Sociale Agenda

Wij hebben de speerpunten vertaald naar een Sociale Agenda met de volgende doelen:

1. Inwoners voelen zich verbonden met elkaar.
2. Inwoners beheersen het Nederlands en hebben kennis van de samenleving.
3. Inwoners zijn aan het werk.
4. Inwoners ervaren minder financiële belemmeringen om mee te doen.
5. Ieder kind kan veilig en gezond opgroeien en jeugdigen ontwikkelen zich optimaal.
6. Inwoners helpen elkaar.
7. Inwoners functioneren zo zelfstandig mogelijk, zo nodig met (tijdelijke) ondersteuning.
8. Er is minder geweld in afhankelijkheidsrelaties.
9. Inwoners zijn in staat om gezond te leven.



4.4 Mobiliteitsvisie

De Mobiliteitsvisie 2020 is relevant omdat hierin doelen zijn geformuleerd van invloed op de mate waarin inwoners actief bewegen. Een belangrijk element in de visie is namelijk het stimuleren en faciliteren van fiets- en ov-gebruik ten opzichte van autogebruik.
In de visie is een aantal korte termijn-acties opgenomen om dit te realiseren en die het hoofddoel van ons sport- en beweegbeleid ondersteunen: onze inwoners bewegen gezond. Deze zijn:

Optimalisatie MRA-fietsnetwerk
Dit gaat enerzijds om het volledig uitvoeren van het MRA-fietsnetwerk en een onderzoek naar een mogelijke tweede regionale fiets-as aan de oostkant van Amstelveen, inclusief fietsbereikbaarheid van de Zuidas en rol van fietspaden in het Amsterdamse Bos.

Verbeteren aansluiting fiets op regionaal OV
Voor het voor- en natransport is het van belang dat de belangrijkste regionale OV-haltes niet alleen goed per fiets bereikbaar zijn, maar dat er ook voldoende goede [fiets-] parkeerplekken beschikbaar zijn.

4.5 Uitvoeringsplan Buitensport

In februari 2020 is het TRACKrapport Buitensport Amstelveen met de raad gedeeld. Het TRACKrapport doet een groot aantal aanbevelingen voor optimalisering van sport- en beweegmogelijkheden in de buitenruimte. De aanbevelingen zijn uitgewerkt in een lijst van verbeterpunten. Die lijst van verbeterpunten is de basis voor het Uitvoeringsplan Buitensport. In het Uitvoeringsplan zijn acties opgenomen om invulling te geven aan de verbeterpunten.

Enkele elementen uit ons Uitvoeringsplan Buitensport zijn ook onderdeel van het Bosplan voor de ontwikkeling van het Amsterdamse Bos dat de gemeente Amsterdam recent heeft opgesteld met onze medewerking.

Hoewel de Sportas geen onderdeel uitmaakt van het uitvoeringsplan buitensport, is het in dit kader wel relevant om te worden genoemd vanwege de rol die de Sportas kan spelen in het stimuleren van sport en bewegen in de openbare ruimten. De Sportas is oorspronkelijk een initiatief van de gemeente Amsterdam om een sportcorridor te vormen van Amsterdam-Zuid tot aan het Wagener Stadion. Vanwege de bestaande ontsluiting langs de rand van het bos ligt het in lijn der logica om deze te verlengen tot aan het Nationaal Tennis Centrum. Daarmee brengen we eenheid aan in de ruimtelijke inpassing van sport.

4.6 Uitvoeringsagenda Gezond in Amstelveen

Onze ambitie om extra in te zetten op gezondheid in Amstelveen is opgenomen in het College Uitvoeringsprogramma 2018-2021 (CUP). In het CUP staat hierover: 'verbeteren gezondheidsaanpak gericht op gezond gewicht, eten en bewegen. Ouderen hebben daarbij onze speciale aandacht: onder de noemer 'vitaal ouder worden' zullen wij voorzieningen in de binnen- en buitenruimte opnemen.

In de agenda is deze ambitie nader uitgewerkt. Relevant voor deze sportnota zijn de volgende voornemens:

- Het inrichten van de omgeving die bijdraagt aan gezond gedrag. Hieronder verstaan wij een omgeving gezond bewegen makkelijk maakt.
- Het bevorderen van een gezonde leefstijl door gezond eten, niet roken en voldoende beweging.

Om de gezonde leefstijl te bevorderen, worden uiteenlopende acties geformuleerd. Voor deze nota zijn de volgende het meest relevant.

- Het stimuleren van een gezond consumptieaanbod en een verantwoord alcoholbeleid in sportkantines.
- Het bevorderen van sportaanbod op het snijvlak van regulier sportaanbod, preventie en interventie ter bevordering van een gezonde leefstijl.
- Het faciliteren van een geïntegreerde aanpak voor mensen met overgewicht; inwoners en potentiële verwijzers zijn bekend met het aanbod (in ieder geval met de Gecombineerde Leefstijl Interventie) en er is een samenwerking tussen verschillende partijen die een rol hebben bij of aanbod hebben voor het tegengaan van overgewicht.
- Verbetering van het aanbod voor en de toegang tot, onder andere, een passend sport- en beweegaanbod voor mensen met een laag inkomen ter ondersteuning van een gezonde leefstijl.
- We ondersteunen of starten nieuwe initiatieven gericht op stimuleren van (blijven) bewegen (in combinatie met gezonde voeding) voor ouderen, overigens in samenspraak met AmstelveenSport.

4.7 Verduurzaming sportverenigingen

In april 2019 heeft de de raad een motie aangenomen voor de verduurzaming van sportaccommodaties en is hiervoor een subsidieregeling ingevoerd. Daarnaast riep de raad het college op de ondersteuning te realiseren voor verenigingen bij de verduurzaming van hun accommodaties. Deze motie is een uitvloeisel van de gemeentelijke ambitie fossielvrij te zijn in 2030 alsmede het landelijk beleid neergelegd in de Routekaart Verduurzaming Sport als uitwerking van het Klimaatakkoord. De verduurzaming van sportaccommodaties is daarmee onderdeel van het regulier duurzaamheidsbeleid van de gemeente.

4.8 Lokaal Sportakkoord

Het lokaal Sportakkoord Amstelveen is, formeel, geen gemeentelijk beleid maar vormt wel een kader voor deze nota. Het is een afspraak met onze partners in het veld, onder coordinatie van AmstelveenSport, over wat wij op verschillende thema's, met elkaar, willen realiseren in de sport. De gezamenlijke ambitie die is vastgelegd in het Sportakkoord is:

"Een leven lang optimaal en passend sport en bewegen voor alle Amstelveners in Amstelveen mogelijk maken."

Samen hebben de ondertekenaars voor de volgende thema's en projecten gekozen.

Thema 1: inclusief sporten
Vier projecten die toegang tot sporten en bewegen moet verhogen onder ouderen, mensen in armoede, nieuwkomers en mensen met een beperking.

Thema 2: van jongs af aan vaardig bewegen
Projecten die bijdragen aan de ontwikkeling van motorische vaardigheden bij kinderen in Amstelveen door verdere optimalisering van het beweegonderwijs.

Thema 3: vitale aanbieders
Twee projecten die moeten bijdragen aan de toekomstbestendigheid van de sportverenigingen in onze gemeente. Eén heeft tot doel nieuwe inzichten in de ontwikkeling van kinderen in relatie tot het sport- en beweegaanbod te vertalen naar een goed passen aanbod van sportverenigingen in Amstelveen. Het tweede project richt zich op de ontwikkeling van jeugd en jongeren naar toekomstige trainers en coaches in de verenigingen.

Thema 4: een positieve sportcultuur
Het project dat bij dit thema zal worden opgepakt heeft als doel om discriminatie in de sport te bestrijden.

De afgesproken projecten zullen in de periode tot 2022 worden uitgevoerd onder regie van AmstelveenSport. Wij zullen projecten ook daarna ondersteunen wanneer zij voldoende bijdragen aan onze beleidsdoelen.



5 Doelen en beleidsvoornemens - uitgewerkt

5.1 Inleiding

Een meerderheid van de Amstelveense inwoners beweegt voldoende en sport regelmatig. Daarom voelen Amstelveense inwoners zich ook vaker gezond dan inwoners van de andere grote gemeenten in Nederland. Ook gooien onze faciliteiten om te kunnen sporten hoge ogen in de landelijke lijstjes: in de Atlas voor Gemeenten, staat Amstelveen op nummer 1 wat betreft de sportfaciliteiten voor georganiseerde sport. Enige tevredenheid over wat er is bereikt, is dan ook op zijn plaats.

Maar wij kunnen niet achteroverleunen. De evaluatie van beleidseffecten in de afgelopen jaren wijst uit dat onze aanpak nog beter kan: niet alle inwoners zijn zover dat zij voldoende bewegen, niet alle inwoners vinden beweegaanbod dat past bij hun wensen en mogelijkheden. Ook heeft sport- en bewegen een belangrijke functie gekregen in de doelen die wij onszelf hebben gesteld in het sociaal domein: jonge inwoners kunnen zich optimaal ontplooien; volwassen inwoners blijven zo lang mogelijk gezond en zelfstandig, op eigen kracht of met hulp van andere inwoners.

Dit hoofdstuk bevat de uitwerking van onze ambities in doelen en beleidsvoornemens. Deze doelen en beleidsvoornemens komen voort uit onze analyse van onze beleidsresultaten aangevuld met onze ambities op gerelateerde beleidsterreinen zoals jeugd, zorg, onderwijs en gezondheid. Daarbij gaan wij eerst in op onze doelen en beleidsvoornemens voor de basis: onze infrastructuur voor sport en bewegen voor alle inwoners in de stad (5.3). Vervolgens beschrijven wij wat wij willen bereiken voor groepen inwoners die onze extra aandacht nodig hebben: inwoners die extra sport- en beweegstimulering nodig hebben (5.4), maar ook de topsporttalenten die in Amstelveen opgroeien (5.5). Tot slot, leggen wij de kaders neer voor een effectieve uitvoering van onze ambities (5.6).

5.2 Onze ambities in cijfers

Om te zorgen dat onze beleidsambities niet vrijblijvend zijn, verbinden wij hier opnieuw effectindicatoren met streefwaarden aan. Op basis hiervan zullen we in 2024 bepalen hoe effectief we zijn in onze aanpak en welke bijstellingen er in de uitvoering gewenst zijn.

Tabel **streefwaarden voor 2024**

Effectindicatoren	Nulmeting	Streefwaarde 2024	Bron
5 tot 11-jarigen bewegen minimaal 1 uur per dag	54%	60%	Gezondheidsmonitor GGD
12 tot 19-jarigen zijn elke dag minimaal 1 uur actief	46%	50%	Emovo/ Gezondheids-monitor GGD
12 tot 19-jarigen voelen zich gezond	84%	86%	Jongeren in beeld, GGD
Volwassenen voldoen aan de Nederlandse norm gezond bewegen (NNGB)	56%	60%	Gezondheids-monitor GGD
65+ voldoet aan de Nederlandse norm gezond bewegen (NNGB)	63%	65%	Gezondheids-monitor GGD
55 tot 86-jarigen sporten tenminste 1 keer per maand	52%	55%	Stadspeiling

5.3 Heel Amstelveen in beweging

Amstelveen staat nu achtste op de lijst van de 50 grootste gemeenten als meest sportende stad van Nederland. Dat is een goede score, maar kan nog hoger. Daarvoor is het van belang om sport in Amstelveen nog beter bereikbaar te maken voor alle Amstelveners. Dit doen wij door:

1. De vitaliteit van onze sportverenigingen te blijven bevorderen.
2. De kwaliteit van onze sportaccommodaties te waarborgen en de capaciteit en toegankelijkheid te verbeteren.
3. 3Sport en bewegen nog meer dan nu een structureel onderdeel te maken van ons ruimtelijk beleid en ons beleid openbare ruimte.
   a. Wandelen, hardlopen en fietsen nog beter in te passen in de openbare ruimte
   b. Ons speelruimtebeleid te verbreden van speelruimte voor kinderen beweegplekken voor jongeren en volwassenen.

Door een actievere rol te nemen bij het aanjagen en ondersteunen van een positief, veilig en inclusief sportklimaat.

5.3.1 De vitaliteit van onze sportverenigingen

Onze sportverenigingen zijn de belangrijkste partner bij het in beweging krijgen en houden van onze inwoners. Dit blijkt vooral uit het hoge percentage Amstelveners dat lid is van een sportvereniging. Tegelijkertijd zien wij een landelijke trend van een afnemend aantal leden én een toenemend aantal verwachtingen die ook wij hebben van de maatschappelijke functie van verenigingen. Zo verwachten wij van verenigingen dat zij ons de komende jaren blijven helpen bij het bereiken van inwoners die nog onvoldoende bewegen. Dat vraagt ook om meer aandacht voor sporters met beperkingen. Ook vragen wij van hen dat zij een rol vervullen in de bestrijding van overgewicht, roken, alcoholmisbruik en kindermishandeling. Tot slot zien wij voor hen een belangrijke rol in een veilig en inclusief sportklimaat in onze stad.

Nu hebben de meeste van onze verenigingen al laten blijken dat zij willen bijdragen aan deze maatschappelijke doelen. Daarbij hebben zij wel ondersteuning nodig. Daarom gaan wij inzetten op:

1. **De optimalisering van verenigingsondersteuning op werving en het behoud van vrijwilligers:** vrijwilligers zijn de dobber waarop onze sportverenigingen drijven. Maar in de huidige samenleving is de werving en het behoud van vrijwilligers een opgave voor elke club. Daarom ondersteunen wij de sportverenigingen hierbij. Met de hulp van de buurtsportcoaches, de Besturenacademie en de vrijwilligerscentrale blijven wij de Amstelveense verenigingen hierbij ondersteunen.

2. **Het trainen en ondersteunen van verenigingskader: zonder kader, geen vereniging.** Elke sportvereniging heeft een bestuur en trainers nodig om haar activiteiten te kunnen aanbieden. Maar goed besturen en trainen vragen vaardigheden. Om verenigingen die hierop tekortkomen, beter te ondersteunen, zullen wij AmstelveenSport vragen hieraan aandacht te blijven besteden in haar aanbod van de Besturenacademie en advies voor verenigingen die hierin een slag willen maken. Overigens heeft AmstelveenSport hier al een stevige stap ingezet door de opleiding en inzet van Clubcoaches voor de ondersteuning van verenigingskader.

3. **Het actief stimuleren en ondersteunen van verenigingen die intensiever met elkaar willen gaan samenwerken:** grotere verenigingen zijn vaak minder kwetsbaar dan kleinere. Daarom zullen wij blijven stimuleren dat verenigingen samenwerken en, wanneer zij dat willen, worden ondersteund bij een fusie.

4. **Het stimuleren en ondersteunen van verenigingen die zich willen inzetten voor een veilig en inclusief sportklimaat in Amstelveen:** omdat verenigingen zo'n essentiële rol hebben in het aanbod van sport in onze gemeenten, zijn zij ook een belangrijke sleutel tot een veilig en inclusief sportklimaat. Hoewel veel verenigingen deze handschoen al hebben opgepakt en daartoe ook worden gestimuleerd door de landelijke sportbonden, zullen wij deze ontwikkeling blijven stimuleren en monitoren. Wij zijn dan ook heel blij dat dit thema nadere invulling heeft gekregen in ons Lokaal Sportakkoord. Dit project zullen wij, wanneer de start succesvol is, ook blijven ondersteunen na 2021. Ook zullen wij ondersteunen dat eventuele resultaten uit dit project, navolging krijgen bij andere verenigingen. Daarnaast zullen wij AmstelveenSport vragen van dit onderwerp een speerpunt te maken in hun aanbod van deskundigheidsbevordering voor verenigingen.

INZET MAATSCHAPPELIJKE DIENSTTIJD

De Maatschappelijke Diensttijd is een initiatief van de Rijksoverheid om jongeren te stimuleren zich in te zetten voor maatschappelijke doelen terwijl zij aan hun eigen ontwikkeling werken. Staatssecretaris Blokhuis: 'De maatschappelijke diensttijd kun je zien als een soort ontdekkingsreis voor jongeren naar de beste versie van henzelf. Een kans voor jongeren om hun talenten te ontdekken, van betekenis te zijn, nieuwe mensen te ontmoeten en keuzes te maken voor de toekomst. Hun persoonlijke ontwikkeling en vrijwillige inzet voor anderen maakt onze samenleving sterker. (Amstelveenweb.com)

De Vrijwilligerscentrale Amstelland heeft, voor Corona, meegewerkt aan een aantal proeftuinen voor uitvoering van de Maatschappelijke Diensttijd. Leerlingen van Panta Rhei, Herman Wesselink College en Keizer Karel College namen deel in deze proeftuinen. Vanaf 2021 moet de Maatschappelijke Diensttijd meer structureel vorm gaan krijgen. Met de Vrijwilligerscentrale zullen wij onderzoeken of een programma voor Maatschappelijke Diensttijd ook kan worden opgezet voor sportverenigingen en sportstimuleringsprojecten.

5.3.2 Sportaccommodaties op niveau en voldoende beschikbaar

Volgens de Atlas Nederlandse Gemeente, heeft Amstelveen de beste dekking en kwaliteit van sportaccommodaties van de 50 grote gemeenten. Uit een recent onderzoek dat wij hebben laten uitvoeren door het Mullier Instituut is gebleken dat wij over voldoende sportaccommodaties beschikken in relatie tot de huidige vraag. Overigens onder voorwaarde dat krimpende verenigingen wat willen inschikken en intensiever willen samenwerken om ruimte te maken voor rugby en hockey. Bij voetbal zal met name de capaciteit op de sportparken Bovenkerk en Overburg kunnen worden uitgebreid door de speelintensiteit van velden te vergroten met meer kunstgrasvelden[1].

Wij mogen dus best trots zijn op onze sportaccommodaties. Maar ook hier is achteroverleunen geen optie wanneer wij de kwaliteit en beschikbaarheid op niveau willen houden, tegen redelijke kosten voor de gemeente en de gebruikers. Verder zal zwembad de Meerkamp op termijn vernieuwd of gerenoveerd moeten worden. Met de huidige geplande uitbreiding van het zwembad wordt inhoud gegeven aan de urgente vraag om meer zwemwater en wordt een eerste investering gedaan in een vernieuwd zwembad. Tot slot moeten wij ervoor zorgen dat onze sportaccommodaties ook zijn toegerust op eventuele bevolkingsgroei en aansluiten bij de sportieve ontwikkeling van verenigingen in Amstelveen. Met deze aandachtspunten stellen wij ons de volgende doelen in relatie tot onze accommodaties:

1. **We zorgen ervoor dat de beschikbaarheid en kwaliteit van onze sportaccommodaties ten minste op het huidige niveau blijft.** Daarbij wordt gestreefd naar een verdere optimalisatie van het gebruik van de sportaccommodaties en zullen wij krimpende verenigingen stimuleren accommodaties ter beschikking te stellen aan groeiende sporten.

2. **We nemen de groeiende behoefte aan accommodaties mee bij de planning van woningbouw** en passen deze accommodaties van meet af aan in, in de nieuw te bouwen wijken.

3. **Wij overleggen in de regio, in het bijzonder met Amsterdam over een mogelijke extra druk op onze sportaccommodaties vanuit Amsterdam**. Amsterdam heeft een enorme hoeveelheid extra woningen in de planning staan, ook aan de zuidzijde van de stad, terwijl daar de capaciteit van sportaccommodaties daarbij onvoldoende mee groeit. Daarmee bestaat een groot risico dat steeds meer Amsterdammers in Amstelveen gaat sporten. Dat geldt nu al voor hockey bij de verenigingen in het Amsterdamse Bos en op het Nieuwe Loopveld. De verwachting is dat in Amstelveen Noord de druk verder zal toenemen ook voor voetbal en tennis.

4. **We faseren de ontwikkeling van zwembad de Meerkamp:** besluitvorming voor uitbreiding van het zwemwater met een extra bassin is afgerond en zal het komende twee jaar worden gerealiseerd. In 2025-2026 nemen we een definitief besluit over de her- of nieuwbouw van het zwembad. Het programma van eisen, de ruimtelijke inpassing en fasering worden op dit moment uitgewerkt, evenals de bijbehorende investeringsramingen en exploitatieprognoses.

5. **We onderzoeken hoe wij de ontwikkeling van verenigingen richting topsport kunnen faciliteren** onder anderen bij de toekomstige keuzes over nieuwe binnensportvoorzieningen in De Scheg en voor het Keizer Karel College.

6. **Wij vragen aandacht voor de herijking van de huurtarieven voor sportaccommodaties.** In het afgelopen jaar hebben wij onderzoek laten uitvoeren naar de betaalbaarheid van de sport in Amstelveen. Hierop hebben wij AmstelveenSport gevraagd een voorstel te doen voor herziening van de tarieven om deze meer in verhouding te brengen met de Amstelveense instandhoudingskosten enerzijds en de tarieven in de regio anderzijds. Daarbij is het uitgangspunt om de stelselwijziging zoveel mogelijk budgetneutraal te laten verlopen waarbij een overgangsregeling van meerdere jaren geldt voor de door de stelselwijziging zowel te benadelen als te bevoordelen verenigingen.

5.3.3 De borging van sport en bewegen in onze ruimtelijke plannen

Wij zetten in op het beter faciliteren van de mogelijkheden tot wandelen, hardlopen, fietsen en spelen in de openbare ruimte. Deze ontwikkeling willen wij borgen door aandacht voor sport en bewegen standaard mee te nemen in de ontwikkeling van onze ruimtelijke plannen en plannen voor inrichting van de openbare ruimte.

1. **Wij borgen de ruimtelijke inpassing van wandelen, hardlopen en fietsen in de openbare ruimte**
   Op dit moment wordt de inpassing van wandelen, hardlopen en fietsen geconcretiseerd in verschillende plannen: onze Mobiliteitsvisie, het Bosplan 2020 en het concept- Uitvoeringsplan Buitensport. Door de resultaten van deze plannen te borgen in onze

toekomstige ontwikkeling, beheer en onderhoud van ruimtelijke plannen, verzekeren wij er ons van dat dit een blijvende ontwikkeling is.

2. **Wij verbreden ons speelruimtebeleid**
Ons Beleidskader Spelrecreatie uit 2016 voorziet al in een divers aanbod van speelruimte. Het is al lang niet meer zo dat Amstelveen alleen beschikt over speeltoestellen voor kinderen op een rubber ondergrond. Er zijn speelplekken aangelegd in groene ruimte aan de randen van wijken waarin avontuurlijk spelen in een natuurlijke omgeving het doel is. Ook zijn er naast de gewone trapveldjes, kunstgrasveldjes aangelegd om te voetballen zodat dit kan ook na een flinke regenbui. En bij herstructurering van speelplekken, wordt nu standaard de buurt betrokken zodat de nieuwe speelplaats goed aansluit op hun behoefte. Ook gaan wij ons eerste beweegplein realiseren bij een de Pantha Rhei waarbij deze niet alleen voor de leerlingen meer uitdaging biedt dan een gewoon schoolplein maar ook voor omwonenden. Tot slot wordt dit jaar de eerste 3x3-basketballveldje aangelegd.

De ingezette ontwikkeling willen wij borgen en verbreden in een nieuw speelruimtebeleid, onder andere door sport, spel en bewegen een vaste plek te geven in de strategische planning van groot onderhoud van wijken. Hiermee zal de kwaliteit van speel en sportmogelijkheden in de buurt verder verbeteren.
De verbreding zal zich ook richten op meer beweegplekken voor jongeren en volwassenen. De cijfers en trends laten namelijk zien dat sport en bewegen buiten verenigingsverband belangrijk zijn. En dat beperkt zich niet tot de conventionele vormen van anders georganiseerde sporten zoals hardlopen, wandelen en fietsen. De buitenruimte wordt ook vaak gebruikt voor balsporten, skaten en fitness. En dit niet alleen door kinderen of jongeren maar ook door volwassenen van alle leeftijden. Om ook deze vormen van sport en bewegen te kunnen faciliteren, is het belangrijk dat wij aandacht hiervoor onderdeel maken van ons nieuwe speelruimtebeleid.



KINDERRAAD
De Amstelveense Kinderraad was unaniem in haar wensen voor speelplekken in de stad: een speelplek is leuk en uitdagend wanneer je er goed kunt voetballen, basketballen, skaten of klimmen. Een beetje risico om te vallen of in het water te belanden maakt een speelplaats spannender en dus nog leuker. Amstelveen kan best nog meer van deze plekken gebruiken, vindt de Kinderraad.



DE BEWEEGTUIN

Bij zorgcentrum Marne is een beweegtuin gerealiseerd met onze bijdrage en die van een aantal partners. Deze beweegtuin is een vrij toegankelijke plek in de buitenlucht waar iedereen die dat wil, kan werken aan zijn of haar evenwicht en spierkracht. Om dit te faciliteren staan er eenvoudig te bedienen toestellen.

5.3.4 Een positief, veilig en inclusief sportklimaat

De Amstelveense samenleving kenmerkt zich door zijn, grootstedelijke, diversiteit: inwoners komen uit alle windstreken van onze aarde, hebben een heel diverse culturele achtergrond, zijn van alle leeftijden, seksuele en genderidentiteit en inkomens- en opleidingsniveaus en verschillen van elkaar in fysieke, verstandelijke en financiële mogelijkheid. Dat vraagt niet alleen een heel divers aanbod van sport- en beweegmogelijkheden. Het stelt ook eisen aan ons sportklimaat: deze moet open staan en veilig zijn voor alle inwoners, ongeacht hun achtergrond, hun identiteit of hun fysieke, mentale en financiële mogelijkheden.

Als gemeentelijke overheid hebben wij hierin een faciliterende en bewakende rol. Wij zullen faciliteren door:

1. Sportaanbod te stimuleren voor inwoners die nog niet worden bereikt met het bestaande aanbod. Hierop gaan wij nader in in de volgende paragraaf.
2. Fysieke en financiële drempels te verlagen voor inwoners die nu geen toegang hebben tot het bestaande aanbod. Dit lichten wij toe in de volgende paragraaf.
3. Sportaanbieders en andere maatschappelijke partijen ondersteunen die actief willen werken aan een positief en inclusief sportklimaat. Concreet betekent dit de ondersteuning van de projecten die nu zijn gestart vanuit het Lokaal Sportakkoord.

Wij zullen onze bewakende rol vervullen door onze sportaanbieders op gezette tijden te bevragen op hun maatregelen ter bevordering van veiligheid en inclusiviteit van hun sportaanbod voor alle inwoners maar in het bijzonder voor inwoners uit de LHBTI+-gemeenschap. Signalen over ongewenst en agressief gedrag binnen het sportaanbod, zullen voor ons aanleiding zijn een gesprek aan te gaan met de sportaanbieder over maatregelen die deze neemt om dit te voorkomen. Sportaanbieders die geen adequaat beleid voeren tegen agressief en ongewenst gedrag, discriminatie of buitensluiting van groepen inwoners, pakken wij aan.

5.4 Iedereen kan meedoen

In ons beleid staat centraal dat elke inwoner van Amstelveen moet kunnen sporten en bewegen, ongeacht fysieke en cognitieve mogelijkheden, leeftijd, sekse, herkomst of inkomen. Speciale aandacht besteden wij aan die inwoners voor wie sport en bewegen (nog) niet vanzelf spreekt: kinderen en jongeren, ouderen en mensen met een chronische ziekte of beperking. Om de deelname aan sportactiviteiten van deze groepen verder te verhogen zullen wij extra inzetten op sportactiviteiten voor deze groep en het beter bereiken van deze groep. Daarbij zal meer op beschikbare data worden gestuurd en wordt met inwoners meer het gesprek gevoerd over wat nodig is. Zo kan meer focus worden aangebracht in de sportstimulering.

Ook wordt extra aandacht besteed aan het verhogen van de sportparticipatie van de inwoners die leven in een huishouden met een laag inkomen. Sporten en bewegen is een eerste levensbehoefte die bijdraagt aan de gezondheid, sociale contacten en de ontplooiing van mensen. Wij vinden dan ook dat iedereen moet kunnen meedoen. Per groep lichten wij onze ambities toe.

5.4.1 Kinderen en jongeren

In onze Sociale Agenda hebben wij als speerpunt opgenomen dat ieder kind in Amstelveen veilig en gezond moet kunnen opgroeien en zich optimaal moet kunnen ontwikkelen. In onze Jeugdagenda bekrachtigen wij dit speerpunt. Sport en bewegen is een cruciaal element in de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Zij blijven een focusgroep voor ons sport- en beweegbeleid. Dat spreekt voor zich.

Goed om vast te stellen dat veel Amstelveense kinderen de weg vinden naar sportverenigingen in onze stad. Het aantal kinderen in de stad dat dagelijks sport, is toegenomen. Deze groei van het aantal kinderen dat sport, willen wij in de komende jaren vasthouden. Daarom blijven wij inzetten op de toegang tot sport- en beweegaanbod voor alle kinderen en jongeren, niet alleen bij sportaanbieders maar ook op school door ondersteuning van beweegonderwijs en in de openbare ruimte via ons speelruimtebeleid. Concrete voorbeelden hiervan zijn Beweegpleinen en Schaaktafels.

Tegelijkertijd wordt steeds duidelijker dat bepaalde groepen jongeren en kinderen meer stimulans en ondersteuning nodig hebben dan anderen om een gezonde leefstijl te ontwikkelen en het plezier van sport te kunnen ervaren. Daarom willen wij ons met maatwerk gaan richten op deze groepen. Onze ambitie is ook deze kinderen, jongeren en hun ouders te verleiden tot een gezondere leefstijl. Om dit te bereiken willen wij inzetten op:

1. **Vangnetregeling zwemvaardigheid voor 10-jarigen** zodat alle kinderen in Amstelveen kunnen leren zwemmen. De gemeente heeft in samenwerking met GGD Amstelland de zwemvaardigheid van de Amstelveense kinderen onderzocht. Uit dat onderzoek bleek dat 7% van de kinderen van 10 jaar geen zwemles en geen zwemdiploma heeft. In het waterrijke Amstelveen is van belang dat alle kinderen zwemvaardig zijn. Om dat te realiseren is in 2021 een vangnetregeling gestart voor 10-jarigen. Deze regeling zal ook in de komendeperiode worden voortgezet.

2. **Focus op wijkgerichte sportstimulering in combinatie met leefstijlinterventies voor scholen en wijken waarin kwetsbare kinderen en jongeren zijn oververtegenwoordigd:** wanneer wij beter inzicht hebben in de ontwikkeling en gezondheid van kinderen en jongeren in de stad, is het ook mogelijk de inspanningen en de samenwerking van onze uitvoeringspartners meer te richten op daar waar die het meeste nodig is. Daarbij willen wij meer dan in de afgelopen jaren gaan inzetten op gecombineerde leefstijlinterventies voor kinderen en jongeren die dat nodig hebben. Wij sturen dan op een aanpak met een meer programmatisch karakter. Daarbij zullen wij sturen een structurele samenwerking tussen de uitvoeringspartners AmstelveenSport, de GGD, het jongerenwerk, de scholen en zorgverleners.

3. **Focus op meisjes en kinderen en jongeren met een migratie-achtergrond en de internationale gemeenschap van expats door meer sport- en beweegaanbod dat goed aansluit bij hun behoefte en beleving en door meer gerichte werving binnen deze doelgroepen:** omdat wij weten dat deze doelgroepen minder bereikt worden met het bestaande sportaanbod, is het logisch hiervan een speerpunt te maken in ons beleid. Hiermee geven wij ook invulling aan het amendement ‘Gezonde jongeren bewegen meer’. Dit wordt dan ook een doel dat zich zal vertalen in onze opdracht tot sportstimulering aan onze uitvoeringspartners en de verenigingsondersteuning door AmstelveenSport: zij zullen nog meer dan nu, een aanbod moeten stimuleren dat specifiek aansluit bij deze doelgroepen. Daarbij zullen wij ons laten inspireren door goede voorbeelden binnen en buiten Amstelveen.

4. **Focus op de ondersteuning van beweegonderwijs op scholen met meer kwetsbare kinderen en jongeren:** In de afgelopen jaren hebben wij de ondersteuning van het beweegonderwijs generiek aangepakt. Alle scholen konden evenveel aanspraak maken op deze ondersteuning. Maar wij willen dat het rendement van deze inzet hoger wordt door de inzet meer te richten op scholen waar relatief meer kinderen en jongeren zitten die onze extra aandacht nodig hebben. Ook deze focus zal zich vertalen naar onze opdracht aan onze uitvoeringspartners en onze relatie met het onderwijs.

5. **Meer betrokkenheid van verenigingen bij sportstimulering door het aanbieden van sporten die aansluiten bij de doelgroepen voor wie wat extra's nodig is:** De verenigingen zijn en blijven cruciaal in het beweeggedrag van kinderen en jongeren. Veel van de Amstelveense kinderen en jongeren zijn al lid. Maar dat kan nog beter. Daarom zullen wij intensiever inzetten op stimulering en ondersteuning van verenigingen op deze ontwikkeling.

6. **Optimaliseren voorbeeldfunctie en medewerking ouders door ook hen mee te nemen in sportstimulering.** Het ligt voor de hand: om kinderen en jongeren aan het sporten te krijgen en houden, is ook de inzet van ouders nodig. Daarom willen wij ouders meenemen in onze inzet op sportstimulering door hen ook kennis te laten maken met het plezier van sporten en bewegen en hen handvatten te bieden om hun kinderen hierin te stimuleren. Hiermee slaan wij twee vliegen in één klap: wij borgen de effecten van sportstimulering onder kinderen en jongeren en wij stimuleren ook een betere leefstijl onder de ouders.

5.4.2 Ouderen

Onze ambitie was en blijft zoveel mogelijk ouderen te bereiken met een passend beweeg- en sportaanbod. Om daarin te slagen moeten wij nog beter aansluiten bij de diversiteit van de doelgroep en de uiteenlopende behoeften en wensen die ouderen hebben. Daarom moeten we inzetten op een nog fijnmaziger, toegankelijk sportaanbod voor ouderen. Dit willen wij doen door:

1. **Meer regie te nemen op de aard en locaties van het sportaanbod door te sturen op een intensievere samenwerking tussen betrokken uitvoeringspartners.** Vanuit ons inzicht op de behoefte van ouderen aan sport- en beweegaanbod, kunnen we een gerichtere opdracht verstrekken voor het inrichten en ondersteunen van het aanbod en de werving van de doelgroep. Via onze opdracht aan de uitvoeringspartners kunnen wij ook sturen op een effectieve samenwerking tussen uitvoeringspartners relevant voor de doelgroep ouderen zoals bijvoorbeeld AmstelveenSport, Participe en de GGD.

2. **Intensievere ondersteuning van sportverenigingen te faciliteren bij het opzetten van sport- en beweegactiviteiten voor ouderen en de werving van leden uit de doelgroep.** Sportverenigingen zijn de basis voor sportaanbod in onze gemeente. Zij spelen nu al een toenemende rol in het sportaanbod voor ouderen. Deze rol kunnen zij intensiveren. Dit is niet alleen in het belang van de ouderen in onze gemeente maar ook in het belang van onze verenigingen: immers door de vergrijzing van Nederland worden ouderen een steeds grotere potentiële ledengroep.

3. **Alternatief voor GALM-aanpak om inwoners ouder dan 55 te bereiken.** Evaluatie laat zien dat GALM hoog wordt gewaardeerd onder de deelnemers. De instroom is echter relatief laag in relatie tot de potentiële doelgroep. Daarom willen wij met onze uitvoeringspartners onderzoeken welke alternatieven nodig zijn om deze doelgroep te bereiken.

5.4.3 Mensen met een beperking of chronische ziekte

Voor inwoners met een beperking of een chronische ziekte geldt hetzelfde als voor ouderen: deze groep is heel divers en heeft daarom heel diverse behoeftes waar het gaat om sport en bewegen. Deze doelgroep vraagt dan ook om een fijnmazig aanbod dat goed aansluit bij hun behoeften. Tegelijkertijd hebben wij als doel mensen met een beperking of een chronische ziekte de mogelijkheid te bieden volwaardig deel te nemen in onze samenleving. Dit betekent dat wij daar waar mogelijk streven naar een integratie van specifiek aanbod voor leden van de doelgroep in het regulier aanbod. Dit betekent dat wij:

1. **Een duidelijk overzicht moeten geven van het beschikbaar aanbod en een heldere route moeten bieden naar dit aanbod.** Uit de evaluatie is gebleken dat het aanbod van aangepast sporten op dit moment nog niet voldoende kenbaar is en het voor potentiële sporters onduidelijk is hoe zij bij passend aanbod terecht zouden moeten komen.

2. **Intiatieven voor passend aanbod bij reguliere sportaanbieders blijven ondersteunen** via de opdrachten aan Sportservice Noord-Holland, AmstelveenSport en Participe. Onze inzet blijft erop gericht dat mensen met een beperking of chronische aandoening zoveel mogelijk kunnen sporten bij reguliere sportaanbieders. Dit doen wij niet alleen door het stimuleren van een passend sport- en beweegaanbod. We stimuleren ook de ingeslagen weg van kennisverbetering bij reguliere sportaanbieders over begeleiding van kinderen, jongeren en volwassen met beperkingen en chronische ziektes.



3. **Sportverenigingen en sportgroepen stimuleren die gespecialiseerd zijn in het sportaanbod voor sporters met een beperking of chronische ziekte** door de toegang tot onze sportaccommodaties te blijven bevorderen en te faciliteren en door ondersteuning van Sportservice Noord-Holland en AmstelveenSport. Daar waar mogelijk stimuleren wij integratie van hun activiteiten met die van reguliere sportaanbieders.

5.4.4 Inwoners die leven in een huishouden met een laag inkomen

In onze Sociale Agenda hebben wij ons al als doel gesteld dat inwoners minder financiële belemmeringen zullen ervaren om mee te doen en onze inwoners in staat te stellen gezond te leven. Inwoners met een laag inkomen zijn dan ook een logische doelgroep voor ons sport- en beweegbeleid: Nederlanders met een laag inkomen bewegen minder en hebben vaker te kampen met fysieke en psychische gezondheidsproblemen.

Het wegnemen van financiële belemmeringen tot deelname aan sport en bewegen kunnen wij realiseren via twee routes:

1. **Wij zetten de inkomensvoorziening voor deelname aan sport en bewegen via de Amstelveenpas voort en breiden deze waar nodig** uit wanneer de sportdeelname van deze groep belangrijk kan verbeteren door het wegnemen van financiële belemmeringen.

2. **Wij zien erop toe dat er voldoende sport- en beweegaanbod** is waaraan inwoners tegen lage kosten kunnen deelnemen via specifieke opdrachten aan onze uitvoeringspartners en subsidieregelingen.

In de komende tijd zullen wij deze routes verder uitwerken om te bepalen of en hoe wij deze het beste kunnen inrichten om ons doel te bereiken.

5.5 Topsporttalent wordt (h)erkend

Wij blijven inzetten op de ondersteuning van topsporttalenten in onze gemeente. Zij kunnen erop blijven rekenen dat wij onze rol vervullen in de afstemming tussen hun schoolcarrière en hun sportcarrière. Om de benutting van onze inzet hierop breder bekend te maken, zullen wij AmstelveenSport vragen ook richting verenigingen intensiever te communiceren over hun werk op dit gebied.

Verder gaan wij nog meer inzetten op de rol van toptalenten in onze sportstimulering door hen nog meer een podium te geven als rolmodel en inspiratie voor andere inwoners in Amstelveen. Dit doen wij nu al door de talenten in het zonnetje te zetten tijdens ons jaarlijks sportgala en een regelmatig verslag van hun belevenissen in de topsport op de website van AmstelveenSport en hun betrokkenheid bij clinics bij jaarlijks terugkerende evenementen.

Tot slot blijven wij bijdragen aan de positieve rol die topsport kan spelen om onze inwoners in beweging te brengen en te houden door hen de gelegenheid te geven kennis te maken met topsport. Wij blijven dit doen door:

1. **De (mede-) organisatie van topsportevenementen in onze gemeente en regio te ondersteunen.**

2. **Het faciliteren van verenigingen die zich ontwikkelen richting topsport,** bijvoorbeeld door te onderzoeken of onze accommodaties nog voldoende aansluiten bij deze ontwikkeling. Zo zullen wij bij de nieuwbouw van een sporthal bij het Keizer Karelcollege onderzoeken hoe in deze hal ook topsportambities van verenigingen, zoals MBCA, kunnen worden gefaciliteerd.



5.6 Sportstimulering met focus op samenwerking

Het mag duidelijk zijn dat sportstimulering een belangrijk instrument is in de uitvoering van ons beleid binnen het sociaal domein, jeugd en gezondheid. Het is daarom belangrijk dat wij onze aanpak voor sportstimulering optimaliseren. Door meer focus aan te brengen in onze aanpak op die inwoners die onze aandacht extra nodig hebben, kunnen we effectiever worden. Daarnaast gaan we nog intensiever inzetten op de samenwerking met het maatschappelijk veld: onze verenigingen, onze zorgpartners en het onderwijs. Tot slot blijven we sport en bewegen een positieve impuls geven door het organiseren van succesvolle sportevenementen.

5.6.1 Focus door betere informatie, regie en sturing op samenwerking

In de komende jaren willen wij meer focus en meer samenhang aanbrengen in onze aanpak. Om deze focus en samenhang te kunnen aanbrengen, willen wij de komende jaren de volgende ontwikkelingen inzetten:

1. **Wij zorgen voor betere informatie** om te beoordelen wie, wat, waar nodig heeft om in beweging te komen. Daarvoor gaan wij in gesprek met bewoners en uitvoeringspartners en maatschappelijke partners zoals sportverenigingen, zorgaanbieders en belangenbehartigers. Daarnaast maken wij gebruik van bestaande bronnen die nu nog onvoldoende worden benut en gecombineers. Voorbeelden zijn de MQ-test die AmstelveenSport afneemt bij basisschoolleerlingen en inzicht biedt in hun motorische vaardigheden en de gezondheidsscan die de GGD uitvoert bij leerlingen op basis- en middelbare scholen.
2. **Wij werken aan een programmatische aanpak van beweeg- en sportstimulering** voor inwoners die dat het hardste nodig hebben. Op dit moment is het sportstimuleringsaanbod voornamelijk afhankelijk van initiatieven in de uitvoering. Deze pragmatische aanpak heeft geleid tot een divers aanbod waarmee veel inwoners in beweging zijn gekomen. Maar nu is een meer gerichte aanpak nodig. Daarom stellen wij per wijk vast welke doelgroepen het meeste baat zullen hebben bij beweeg- en sportstimulering. Samen met onze inwoners, maatschappelijke partners en onze uitvoeringspartners AmstelveenSport en Participe werken wij een voorstel uit voor een programma van sport- en beweegstimulering dat aansluit bij de behoeften van de inwoners die wij nu onvoldoende bereiken. Deze wijkprogramma's worden vervolgens het kader voor de uitvoering. Per jaar, beoordelen wij op basis van onze monitor en samen met onze uitvoeringspartners welke programmatische bijstelling nodig is.
3. **Wij gaan onze uitvoeringspartners stimuleren om meer samen te werken** met sportaanbieders, maatschappelijke organisaties, buurtorganisaties en zorgverleners in de stad om speciale doelgroepen van ons beleid te bereiken. Daarbij denken wij een intensievere samenwerking tussen AmstelveenSport, Participe, jongerenwerk en de GGD en samenwerking met partijen binnen de Amstelveense Alliantie Tegen Eenzaamheid.

4. **Wij gaan meer regie voeren op de taakverdeling en samenwerking van uitvoeringspartners in wijkgerichte leefstijlverbetering, sport en bewegen**. Dat vraagt om een programmatische aanpak binnen het gemeentehuis. Door op de beleidsvelden sport, zorg, welzijn en onderwijs beter samen te werken en meer integraal beleid te formuleren kan de samenwerking met de uitvoeringspartners effectiever worden ingezet. Door binnen het gemeentehuis meer samenhang aan te brengen tussen de opdrachten aan uitvoeringspartners vanuit de verschillende beleidsvelden, kan effectiever worden gestuurd op de uitvoering. Door AmstelveenSport, Participe en andere uitvoeringspartners nog meer te laten samenwerken vanuit een éénduidige beleidsopdracht, kunnen beweegprogramma's nog beter worden afgestemd op de behoeften in de buurt. Ook kan met een beter afgestemde netwerksamenwerking op welzijn, gezondheid, sport en bewegen de efficiency worden bevorderd in de uitvoering. Ook biedt een beleidsmatige aansturing van netwerksamenwerking, de mogelijkheid expliciete afspraken te formuleren over de taakverdeling tussen de uitvoeringspartners in de samenwerkingsnetwerken.

5.6.2 Meer samenwerking sportaanbieders en maatschappelijke organisaties

Een belangrijke doelstelling van ons sportbeleid is de ontwikkeling van netwerksamenwerking op sportstimulering. Onze inzet hierop heeft geresulteerd in een aanbod van sportstimulering waarbij wordt samengewerkt tussen AmstelveenSport, Participe, sportverenigingen en andere maatschappelijke organisaties.

Echter, wij stellen ook vast dat netwerksamenwerkingen kwetsbaar zijn: zij ontstaan nu nog vooral ad hoc rondom specifieke locaties of activiteiten. Deze netwerkrelaties hebben zich in de meeste gevallen nog niet dusdanig ontwikkeld dat zij een programmatische aanpak van sportstimulering voldoende ondersteunen. Daarom gaan wij inzetten op een verdere versteviging van de samenwerkingsverbanden met de volgende voornemens.

1. **Wij gaan onze uitvoeringspartners vragen om gezamenlijke project- of programmavoorstellen te doen** voor de wijkprogramma's waarin niet alleen het aanbod maar ook hun samenwerking is uitgewerkt.

2. **Wij gaan AmstelveenSport en Participe vragen de concrete betrokkenheid van sportaanbieders en andere maatschappelijke partijen mee te nemen** in hun programmavoorstellen voor sportstimulering. Specifieke aandacht zullen wij hierbij vragen om de betrokkenheid van vertegenwoordigers van de doelgroepen en eerstelijns zorg zoals de huisartsen, fysiotherapeuten en de centra voor ouderenzorg. Ons doel is deze netwerksamenwerkingen verder te versterken en verduurzamen in het kader van brede leefstijlinterventies. Omdat de buurtsportcoaches een belangrijke rol vervullen in het tot stand brengen van sportstimuleringsactiviteiten, zullen wij laten onderzoeken welke gevolgen onze voornemens zullen hebben voor de huidige capaciteit. De uitkomsten van dit onderzoek kan vervolgens worden meegenomen in de herziening van de exploitatieovereenkomst met AmstelveenSport in 2023.

NETWERKSAMENWERKING

De netwerksamenwerking rond jeugd heeft een extra impuls gekregen met de inzet van de Beweegbus. Dit instrument stelt AmstelveenSport instaat ook samen te werken rond kortere beweegprogramma's en -momenten. Daarmee is de netwerkrelatie van AmstelveenSport met kinderopvang, tussen schoolse opvang en bewonersplatforms versterkt en uitgebreid. AmstelveenSport zet de Beweegbus nu bijvoorbeeld ook in op begeleiders in de tussen schoolse opvang op te leiden tot sportbegeleiders.

Ook de netwerksamenwerking voor sportstimulering van volwassenen is de afgelopen zeven jaar sterk verbeterd. Het aangaan van deze samenwerkingsverbanden wordt ook eenvoudiger omdat er inmiddels breed erkend wordt dat juist de combinatie van hulp, zorg, leefstijladvies, ontmoeten en bewegen effectief is voor het welzijn van inwoners. In deze netwerksamenwerking hebben buurtwerkers en buurtsportcoaches een belangrijke rol vervuld: zij hebben niet alleen tot taak het aangaan van netwerkrelaties in de wijk, zij kunnen hun netwerkpartners ook echt expertise en capaciteit bieden bij het organiseren van beweegaanbod dat goed aansluit bij de doelgroep. Een goed voorbeeld van een resultaat van zo'n netwerk is Samen Actief in Bovenkerk. Dit is een sociaal, beweegprogramma waaraan in 2019 40 oudere buurtbewoners hebben deelgenomen. AmstelveenSport organiseert deze activiteit samen met Participe, bewonersplatform Bovenkerk en KBO Bovenkerk-Aalsmeer.

DE BELANGRIJKE INZET VAN DE BUURTSPORTCOACH BIJ HET BETREKKEN VAN SPORTAANBIEDERS

De buurtsportcoaches van AmstelveenSport fungeren nu als de 'Oliemannetjes' voor sportstimulering in Amstelveen. De buurtsportcoaches hebben als taak het aanjagen en ondersteunen van sport- en beweegactiviteiten dicht bij de inwoners. Dit betekent onder andere dat zij activiteiten opzetten en ondersteuning voor doelgroepen voor wie het bestaand sportaanbod minder past of toegankelijk is. Het kan gaan om beweeggroepen of valpreventielessen voor oudere inwoners. Maar het kan ook gaan om sportactiviteiten voor kinderen, jongeren of voor vluchtelingen. Dit doen zij op eigen initiatief of op verzoek van andere organisaties in de stad.

Een tweede belangrijke rol van buurtsportcoaches is die van verbinder tussen onze sportverenigingen en andere maatschappelijke organisaties. Zo ondersteunen zij verenigingen die hun sport willen presenteren in gymlessen op school en verenigingen die beweegactiviteiten willen organiseren gericht op specifieke doelgroepen.

Tot slot ondersteunen de buurtsportcoaches het bewegingsonderwijs in basisscholen op twee manieren: door leraren verantwoordelijk voor bewegingsonderwijs te adviseren over beweegprogramma's en goed materiaal en door het afnemen van de MQ-test bij basisschoolleerlingen.

In 2013 was de inzet van buurtsportcoaches relatief nieuw. Deze inzet werd toen gestimuleerd vanuit het Rijksprogramma 'Sport en Bewegen in de Buurt' dat startte in 2012. Inmiddels zijn de buurtsportcoaches essentieel voor AmstelveenSport in het realiseren van haar opdracht in sportstimulering: zij beschikken over de kennis en de netwerken noodzakelijk voor effectieve sportstimulering. In 2019 is een benchmark uitgevoerd van AmstelveenSport op andere gemeentelijke sportbedrijven.[2] Dat de gemeente Amstelveen over een relatief lage capaciteit aan buurtcoaches beschikt per 10.000 inwoner. In de rapportage van de benchmark wordt hierover geschreven:

"Alhoewel al de sportbedrijven sportstimulering als taak hebben, is het gekozen deelname-percentage in Lelystad en vooral Alkmaar fors hoger dan in Amstelveen. Het aantal buurtsportcoaches/ combinatiefunctionarissen per 10.000 inwoners bedraagt in Amstelveen 1,06, in Capelle 1,40, Lelystad 2,22 en Alkmaar 2,31."

Wij willen onderzoeken hoe wij de inzet van de buurtsportcoach in Amstelveen zo effectief mogelijk kunnen maken. Daarbij willen wij AmstelveenSport vragen te onderzoeken hoe de buurtsportcoaches meer een rol als aanjager en adviseur kunnen krijgen in plaats van uitvoerder in het aanbieden van sportactiviteiten. Ten tweede is een zinvolle ontwikkeling "de Clubkadercoach" die in het Landelijk Sportakkoord wordt genoemd als middel om doelen te realiseren. De clubkadercoaches van AmstelveenSport ondersteunen verenigingen een aantal seizoenen bij het vitaliseren van de vereniging of het borgen van een positieve sportcultuur. Daarnaast willen wij onderzoeken of de huidige capaciteit van buurtsportcoaches voldoende past bij onze ambities op het terrein van sportstimulering en verenigingsondersteuning. Dit onderzoek is nodig, zeker gelet op het toenemend belang van sportstimulering in ons beleid in het sociaal domein en de transformatiedoelen die wij daarin hebben.

3. Wij gaan succesvolle projecten uit het lokaal Sportakkoord ondersteunen na 2021. Om onze doelen te bereiken hebben wij onze partners in het veld hard nodig. Zonder hen kunnen wij onze doelen niet realiseren want zij moeten het uiteindelijk doen. Daarom vinden wij het Lokaal Sportakkoord zo belangrijk. In het Lokaal Sportakkoord hebben onze partners in de sport, de zorg en het maatschappelijk middenveld gezamenlijke projecten benoemd. De projecten geven invulling aan vier thema's die nauw aansluiten bij onze eigen doelen: inclusief sport en bewegen; van jongs af aan vaardig in bewegen; vitale aanbieders; positieve sportcultuur.

2 Hospitality Group, 2019nc

5.6.3 Jaarlijkse succesevenementen

Inmiddels hebben wij in Amstelveen een traditie van succesvolle breedte- en topsportsportevenementen voor kinderen, jongeren en volwassen inwoners. Enkele belangrijke evenementen in de afgelopen jaren:

- Het EuroHockey Championships 2017 en 2021 Wagener Stadion
- De European Hockey League 2021
- Het NK Rapid Chess 2019
- Het Nationale Estafette Kampioenschappen 2018 AV Startbaan
- Het NK-tennis 2020 bij Het Nationaal Tennis Centrum de Kegel
- De Amstelveense Marathon 2018 en 2019
- Amstelveen Future 2018 op Het Nationaal Tennis Centrum
- Amstelveen Womens Open 2021 op Het Nationaal Tennis Centrum
- Amstelveen Sportgala (jaarlijks)
- Schoolsportdag Amstelveen
- Nationale Sportweek
- 24H Amstelveen
- Sport- en Cultuurmarkt/ Verenigingsmarkt
- Nationale Balkon Beweegdag

Voor de komende jaren rekenen we in ieder geval op het jaarlijks Sportgala, de Schoolsportdag maar ook op verschillende topsportevenementen.

Bijlage I. Evaluatie beleidsdoelen 2013 – 2020

I.I Inleiding

Deze bijlage bevat een uitgebreide beschrijving van de resultaten en leerpunten over het sport- en beweegbeleid van de afgelopen jaren. De hand van de ambities uit de vorige sportnota Amstelveen Beweegt Gezond!! 2013 – 2020. Een samenvatting van deze evaluatie is opgenomen in hoofdstuk 2 van deze nota.

Eerst halen wij onze ambities uit 2013 terug: wat hadden wij ons voorgenomen (I.II). Vervolgens geven wij een overzicht van de effecten van ons beleid (I.III). Vervolgens gaan wij nader in op de thema's die wij centraal stelden in de sportnota uit 2013 (I. IV. – I.VI). Per thema behandelen wij de resultaten en effecten van ons beleid. We ronden elk thema af met een mogelijke inzet voor de komende jaren.

I.II Beleidsdoelen 2013 – 2020

In deze nota waren elf doelstellingen geformuleerd. De eerste, centrale missie van ons sportbeleid was en is om zoveel mogelijk Amstelveners te verleiden tot een gezonde en actieve leefstijl. Om deze missie te realiseren hadden we vier ambities geformuleerd met bijbehorende voorstellen. Dit waren:

I. **Vitaal Amstelveen:** de Amstelveense samenleving is fit en vitaal. Bewoners uit alle lagen van de bevolking omarmen een actieve en gezonde leefstijl die ook vanuit maatschappelijke verbanden wordt gestimuleerd.
II. **Meedoen in Amstelveen:** bewoners van Amstelveen vinden sport een leuke en belangrijke tijdsbesteding. Het is een manier om mee te doen en zich te ontplooien.
III. **Talentvol Amstelveen:** Amstelveen kent een vruchtbaar sportklimaat waarin sporters optimaal kunnen presteren en hun prestaties worden gewaardeerd. De gemeente koestert talentvolle sporters en ondersteunt wanneer mogelijk en noodzakelijk de begeleiding naar nationale trainingscentra of topclubs.
IV. **Kaart van Amstelveen** [biedt optimaal ruimte voor sport en bewegen]: Amstelveen is een aantrekkelijke plaats om te wonen, werken en sporten; de gemeente houdt bij de ruimtelijke inrichting van de stad rekening met de grote populariteit van sport.

In de komende paragrafen lichten wij toe of wij onze doelen op deze thema's hebben behaald. Onze resultaten op thema 4, Kaart van Amstelveen, hebben wij nu verwerkt in onze toelichting op thema 1, Vitaal Amstelveen. Wij vinden namelijk dat het accommoderen van sport en bewegen een basisvoorwaarde is om alle Amstelveense inwoners de gelegenheid te geven fit te zijn en gezond te bewegen.

I.III Effecten in vogelvlucht

Om te kunnen beoordelen of wij onze doelen zouden behalen, hebben wij in 2013 een aantal effectindicatoren bepaald, een nulmeting gedaan en streefcijfers voor 2020 gedefinieerd. Hieronder een overzicht hiervan met de bereikte resultaten. Hierbij is het belangrijk in gedachten te houden dat de cijfers indicatief zijn. Dit is omdat gebruikte meetmethodes in 2013 inmiddels niet meer bestaan of sterk zijn veranderd.

Daarom wordt dit overzicht gevolgd door een overzicht van effecten die wij op grond van andere metingen, wel konden maken.

Tabel **overzicht van effecten op effectindicatoren bepaald in 2013**

Effectindicatoren	Nulmeting	Streefwaarde 2020	Gerealiseerd	Bron
Kinderen van 6 tot 12 jaar die minimaal 1 keer per week sporten	Geen meting	n.t.b.	GEEN CIJFERS	Stadspeiling
Jongeren van 12 tot 24 jaar die minimaal 1 keer per week sporten	76% (2012)	78%	GEEN CIJFERS	Jongeren-peiling[3]
Volwassenen van 18 tot 55 jaar die minimaal 1 keer per maand/ week sporten	68% (2011)	70%	GEEN CIJFERS	Stadspeiling
Senioren van 55 tot 86 jaar die tenminste 1 keer per maand sporten	44% (2011)	45%	52% (2019)	Stadspeiling
Volwassenen van 18 tot 65 jaar die voldoen aan de Nederlandse norm gezond bewegen (NNGB)	61% (2010)	65%	63% (2016)	Gezondheids-monitor GGD
Jongeren vanaf 12 tot 17 jaar die elke dag minimaal 1 uur actief zijn.	15% (2009)	17%	46% (2018)	Emovo[5] / Gezondheids-monitor GGD[6]

Tabel **effecten op basis van vergelijkbare metingen**

Effectindicatoren	Nulmeting	Streefwaarde 2020	Gerealiseerd	Bron
5 tot 11-jarigen bewegen minimaal 1 uur per dag	Geen meting	n.t.b.	54% (2018)	Gezondheids-monitor GGD
12 tot 19-jarigen zijn elke dag minimaal 1 uur actief	15% (2009)	17%	46% (2018)	Emovo/ Gezondheids-monitor GGD
12 tot 19-jarigen voelen zich gezond	81% (2013)	Geen	84% (2018)	Jongeren in beeld, GGD
Volwassenen voldoen aan de Nederlandse norm gezond bewegen (NNGB)			56% (2016)	Gezondheids-monitor GGD
65+ voldoet aan de Nederlandse norm gezond bewegen (NNGB)	61% (2010)	65%	63% (2016)	Gezondheids-monitor GGD
55 tot 86-jarigen sporten tenminste 1 keer per maand	44% (2011)	45%	52% (2019)	Stadspeiling

Op basis van de bovenstaande cijfers, kunnen wij concluderen dat onze beleidsinzet effect heeft gehad op het beweeggedrag van onze inwoners: over alle leeftijdsgroepen zijn inwoners meer gaan bewegen. De gemeten effecten worden nader toegelicht in de komende paragrafen.

3 Is niet meer afgenomen sinds 2012.
4 In de GGD-gezondheidsmonitor wordt 1 keer per week als uitgangspunt genomen. 2016. Daarin voldoet 63% aan NNGB en is 56% een actief sporter.
5 Dit onderzoek wordt niet meer op deze wijze uitgevoerd.
6 De Emovo GGD wordt niet meer uitgebracht. Daarvoor in de plaats is gekomen Gezondheid in Beeld.

I.IV Vitaal Amstelveen en kaart van Amstelveen

Inleiding

In deze paragraaf gaan we in op de resultaten van onze inzet gericht op alle Amstelveners. Eerst lichten wij toe het effect van onze inzet. Vervolgens halen wij terug welke interventies wij hebben ingezet om dit resultaat te behalen. Daarbij sluiten wij af met aandachtspunten voor de komende jaren die voortkomen uit de evaluatie van de resultaten.

Steeds meer Amstelveners in beweging

Dat sporten en bewegen erg belangrijk zijn, is recent weer bevestigd door data-analyse van de gegevens van de 50 grootste gemeenten in Nederland. Uit deze analyse bleek een duidelijke relatie tussen hoeveel er werd gesport in een gemeente en de ervaren gezondheid van mensen. Ook bleek weer dat hoe meer inwoners sporten, hoe lager de zorgkosten in een gemeente.

Het is dan ook goed nieuws dat ons sportbeleid in de afgelopen jaren effectief is geweest: Amstelveners voldeden in 2016 (63%) vaker aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) dan in 2013 (61%). Deze trend wordt bevestigd door de cijfers uit de Inwonerspeiling 2019. Daaruit komt naar voren dat ruim de helft van de Amstelveense inwoners tenminste één keer per week sport. Daarbij komt nog een kwart die enkele keren per maand sport.

Volgens de Atlas voor Gemeente 2020, staat Amstelveen achtste op de lijst van grote gemeente als het gaat om het percentage sportende inwoners. En dat komt ook tot uitdrukking in hoe Amstelveners zich voelen: Amstelveners voelen zich het vaakst gezond van alle inwoners van de grote steden in Nederland.

Volwassen Amstelveners sporten vaak in georganiseerd sportverband van sportvereniging of sportschool zo blijkt uit de Inwonerspeiling 2019: 35% is lid van (tenminste) één sportvereniging, 38% is lid van een sportschool.

Hoeveel Amstelveners sporten in anders-georganiseerd verband[7], is niet vastgesteld in de Inwonerspeiling. Landelijk is het aantal sporters dat wekelijks sport, tweeëneenhalf keer zo groot dan het aantal verenigingsleden. De landelijke trend is ook dat het aantal sporters in verenigingsverband heel licht daalt terwijl het aantal sporters en het aantal keren dat Nederlanders sporten wel stijgt. Er is geen aanleiding te vooronderstellen dat de landelijke ontwikkeling niet geldt voor Amstelveen.

Uit de Inwonerspeiling 2019 komt ook naar voren dat fitness, hardlopen, zwemmen en wandelen de meest populaire sporten zijn in Amstelveen. Deze voorkeuren wijken nauwelijks af van landelijke voorkeuren.

Overigens is landelijk vastgesteld dat mannen en vrouwen iets andere sportieve voorkeuren hebben. Deze voorkeuren zijn voor Amstelveen niet bekend maar ook hier geldt: er is geen reden aan te nemen dat Amstelveen heel anders is.

Tabel **landelijke top 5 van voorkeursporten**

Rang	Mannen	Vrouwen
1	Fitness, individueel, binnen	Fitness, individueel, binnen
2	Wandelen	Wandelen
3	Fietsen	Zwemmen
4	Hardlopen	Fitness, groep, binnen
5	Voetbal	Hardlopen

Verder darten en bowlen mannen vaker terwijl vrouwen vaker yoga, dans en pilates beoefenen.

7 Dus georganiseerd buiten de sportverenigingen of sportscholen

Inzet op alle inwoners: meer toegang tot het aanbod
In 2013 trokken wij de conclusie dat de inwoners van Amstelveen beter toegang moeten krijgen tot het bestaande aanbod. Daarbij stelden wij ook vast dat ons netwerk van sportaanbieders al heel sterk was: Amstelveen heeft een goede dekking van sportverenigingen en andere aanbieders van sport en bewegen. Maar wij kwamen ook tot de conclusies dat de vindbaarheid en de toegang tot dit aanbod verbeterd kon worden. Onze keuze toen was de toegang tot het hele aanbod van sport- en beweegaanbod verder te verbeteren. Daarom hebben wij ingezet op drie interventies:

1. Een digitale portal van sport- en beweeginitiatieven in Amstelveen
2. Het optimaliseren van sport- en beweegmogelijkheden in de openbare ruimte
3. Voldoende kwalitatief, hoogwaardig aanbod van accommodaties
4. Het ontwikkelen en implementeren van speelruimtebeleid
5. 5Inzet op een veilig en inclusief sportklimaat

Hoe deze interventies zijn gerealiseerd, lichten wij hieronder toe.

Ad 1. Een digitale portal voor sport- en beweeginitiatieven
De portal had en heeft tot doel alle sport- en beweeginitiatieven kenbaar te maken voor onze inwoners. Deze portal “vind-je-sport-in-Amstelveen” is sinds 2013 in de lucht. Daarnaast publiceert AmstelveenSport jaarlijks een brochure met alle beweeg- en sportactiviteiten voor ouderen. Verder heeft AmstelveenSport op haar homepage de wekelijkse agenda van beweegmogelijkheden.

In de enquête is gevraagd of sportaanbieders deze site kennen en of hun aanbod erop staat. Een meerderheid (65%) van de respondenten weet dat hun sportaanbod op deze website staat. Een kleiner deel (20%) kent ook sportencultuuramstelveen.nl als site waarop hun aanbod staat.

Naast twee websites waarop inwoners worden geïnformeerd over het Amstelveense sportaanbod, heeft de gemeente ook een website met alle wandelroutes en één met de twee belangrijkste hardlooproutes in Amstelveen.

Ad 2. Het optimaliseren van sport- en -beweegmogelijkheden in de openbare ruimte e
De behoefte aan goede faciliteiten voor sport en bewegen in de openbare ruimte neemt nog steeds toe, blijkt uit landelijke en Amstelveense cijfers. Optimalisering van de openbare ruimte voor bewegen en sport was en is dus nuttig.

Deze optimalisatie heeft onlangs een sterke impuls gekregen door de voornemens die de gemeente heeft neergelegd in een aantal recente plannen. Op dit moment wordt het Uitvoeringsplan Buitensport 2021 en 2022 opgesteld waarin de verdere verbetering van wandel- en hardlooproutes een prominente plaats krijgt. Ook in de recent vastgestelde Mobiliteitsvisie krijgt de fiets een centrale plaats: er komen verbeterde routes om de verkeersdruk door autoverkeer verder te verminderen. Met de verbetering van fietsmogelijkheden worden Amstelveners gestimuleerd vaker de fiets te pakken. Tot slot is er recent een Bosplan 2020 – 2030 opgesteld waarin de gemeente Amsterdam en de gemeente Amstelveen gemeenschappelijke doelen hebben geformuleerd voor het bos. Eén van de uitgangspunten voor het plan is dat het bos dé plek is voor sport en bewegen in de openbare ruimte.

Uit de bovenstaande plannen blijkt dat bewegen een steeds logischer plek inneemt in onze ruimtelijke plannen, niet alleen omdat bewegen gezond is maar ook omdat wandelen en fietsen duurzame oplossingen zijn voor mobiliteitsproblematiek in onze stad. Het verder intensiveren en uitbouwen van deze ontwikkeling is dan ook ons doel voor de komende jaren.

Daarnaast ondersteunen wij ook burgerinitiatieven tot het inrichten van wandel- of hardlooproutes.
Zo is recent een burgerinitiatief gerealiseerd voor een wandelroute in Elsrijk.

Ad 3. Ad 3. Voldoende kwalitatief, hoogwaardig aanbod van sportaccommodaties

In 2013 stelden wij ons tot doel dat wij zouden beschikken over voldoende kwalitatief, hoogwaardig aanbod van sportaccommodaties. Daarbij is de aandacht voor de duurzaamheid van de sportaccommodaties ook gegroeid.

Om de beschikbaarheid van goede sportaccommodaties te borgen, is deze uitgebreid in de afgelopen jaren met onder andere een nieuwe turnhal, een beweegbox, nieuwe sporthallen en is geïnvesteerd in vernieuwing van sportvelden. Amstelveen heeft dan ook een uitstekend aanbod van sportaccommodaties. Dat bleek dit jaar ook uit het onderzoek van de Atlas voor de Gemeenten waar Amstelveen een nummer 1 positie scoorde als stad met het grootste aanbod van sportaccommodatie van de 50 grootste steden van Nederland. Daar zijn wij trots op. Het aantal inwoners in Amstelveen groeit en ons aanbod aan sportaccommodaties moet ook in de toekomst goed in de behoefte kunnen voorzien. Om dit goed in beeld te krijgen hebben wij hier in 2019 en 2020 onderzoek naar gedaan.

Onderzoek huidige bezetting en exploitatie van onze sportaccommodatie

In 2020, is een onderzoek gedaan naar de exploitatie van onze sportaccommodatie door AmstelveenSport door deze te vergelijken met sportbedrijven van andere gemeenten. Onderdeel was de benchmark van de bezetting van de buitensportaccommodaties. Daaruit volgde de volgende conclusie:

"Ten opzichte van het benchmarkgemiddelde is in Amstelveen de benutting van zowel de zwem-, binnensport- als buitensportvoorzieningen gemiddeld het hoogst" Vervolgens wordt geconcludeerd dat, ten opzichte van het benchmarkgemiddelde, wij de hoogste baten behalen bij de exploitatie van zwemwater, binnensportaccommodaties en buitensportvelden- en banen. Door de hoge exploitatiebaten, is onze bijdrage aan het exploitatietekort op onze sportaccommodaties het laagst ten opzichte van het benchmarkgemiddelde. Ergo, onze sportaccommodaties worden intensief gebruikt tegen relatief lage kosten voor de gemeente.

(Dreigende) tekorten aan sportaccommodaties

In het onderzoek naar onze buitensportaccommodaties is beoordeeld of Amstelveen over voldoende buitensportaccommodaties beschikt in relatie tot de verwachte bevolkingsgroei. In het onderzoek werd uitgegaan van twee scenario's voor de bevolkingsgroei van Amstelveen: een groei tot rond de 100.000 inwoners en een verdere groei van het aantal inwoners. Uit deze benchmark volgde de volgende conclusie:

"In de huidige situatie hebben de korfbal-, honk- en softbal-, atletiek- en wielersportverenigingen voldoende velden en dat blijft ook zo wanneer de bevolking licht of sterk groeit. Rekening houdend met de dalende trend in verenigingslidmaatschappen bij tennis, zullen de tennisverenigingen in Amstelveen vooralsnog voldoende banen hebben. Wel is een ontwikkeling zichtbaar dat enkele verenigingen zich tegen de trend in ontwikkelen. Wanneer deze trend zich doorzet, kan op enkele parken een tekort ontstaan. Op andere parken zijn dan nog wel banen beschikbaar.

Rugbyvereniging ARC heeft behoefte aan een extra veld voor wedstrijden en trainingen. Rugby is landelijk gezien een sport die sterk groeit en dit is ook in Amstelveen te zien. De vereniging verwacht dan ook meer leden te krijgen, maar heeft daarvoor extra ruimte nodig.

In de huidige situatie zijn er op zaterdag capaciteitsknelpunten in het voetbal, bij 't Loopveld en Overburg. De verenigingen Sporting Martinus en AMVJ die op deze parken spelen, hebben ledenstops en wachtlijsten. Op zondag worden veel velden niet gebruikt. Op basis van bevolkingsgroei naar 100.000 inwoners, zijn dit ook de sportparken die tot 2040 een tekort aan wedstrijdvelden houden. Op basis van een verdere bevolkingsgroei treden ook wedstrijdveldtekorten op bij nadere sportparken, zoals in Bovenkerk (Roda'23). Op de sportparken Overburg en Bovenkerk zijn te weinig trainingsvelden. Aan de Sportlaan-West richt NFC zich meer op de groep internationale inwoners en verwacht de komende nog wat te kunnen groeien, waarbij het huidige aantal velden toereikend is. Aan de Sportlaan zijn verder nog herschikkingen mogelijk, mede afhankelijk van samenwerking en mogelijke fusies tussen verenigingen. Ook op Escapade wordt door RKAVIC verdere samenwerking onderzocht met andere verenigingen om het gebruik van het sportpark verder te optimaliseren.

De hockeyverenigingen maken volop gebruik van de velden op zowel zaterdag als zondag. De verenigingen in het Amsterdamse Bos en op sportpark 't loopveld hebben een tekort aan wedstrijdvelden. Myra heeft geen tekort, maar hanteert een wachtlijst om voldoende ruimte te kunnen bieden voor de huidige leden. Tot 2040 loopt het tekort aan velden flink op, vooral op de 'Amsterdamse' parken.

Bij Myra wordt ook een tekort verwacht, wanneer van een zeer sterke bevolkingsontwikkeling wordt uitgegaan. De verenigingen zullen, ondanks een toenemende vraag, niet verder kunnen groeien, wanneer er geen capaciteitsuitbreiding plaatsvindt."

Samenvattend kan dus worden gesteld over de buitensportaccommodaties dat:

- De tennisverenigingen beschikken over meer velden dan zij, strikt genomen, nodig hebben. Daar kan verandering in komen wanneer onze bevolking sterk groeit of er meer vraag uit Amsterdam komt vanwege het tekort aan tennisaccommodaties daar.
- De rugby- en hockeyverenigingen hebben bij een sterke bevolkingsgroei extra velden nodig om iedereen die lid wil worden toe te laten tot de club. Bij een gematigde bevolkingsgroei naar 100.000 inwoners zijn dit ook de sporten en sportparken die te maken zullen krijgen met capaciteitstekort.
- Bij de voetbalverenigingen zijn op termijn ook capaciteitstekorten te voorzien in hewt bijzonder op de sportparken Bovenkerk en Overburg. Bij een sterke bevolkingsgroei, ontstaan ook tekorten aan voetbalvelden op de sportparken Bovenkerk en Sportlaan Oost.

Het onderzoek naar binnensportaccommodaties laat zien dat:

- De huidige binnensportaccommodaties zeer intensief worden benut.
- Er nu een tekort is aan zaalhockeycapaciteit (nu, tijdelijk opgevangen met een blaashal)
- De verwachte bevolkingsgroei in de Scheg ook zal vragen om uitbreiding van de binnensportaccommodaties in het zuiden van Amstelveen

Overigens is geconstateerd dat Amstelveen te weinig overdekt zwemwater heeft in verhouding tot de vraag. Dit heeft onder andere gevolgen voor het aanbod aan zwemles en het beweegaanbod in het water voor mensen met een beperking. Dit tekort wordt in de plannen opgevangen door de geplande uitbreiding van zwembad de Meerkamp met een extra bassin. Tot slot zijn er nieuwe sporten in opkomst die aanpassing of aanvulling van accommodaties zouden kunnen vereisen zoals Padel, een variant op tennis, en 3 x 3 basketbal.

Subsidieregeling voor verduurzaming van sportaccommodaties

Om onze doelen voor verduurzaming van sportaccommodaties te realiseren, heeft de raad in april 2019 maatregelen goedgekeurd die dit doel ondersteunen. Een belangrijk onderdeel van deze maatregelen is een subsidieregeling voor sportverenigingen die willen investeren in verduurzaming. Sinds het instellen van de regeling zijn er 15 aanvragen gedaan voor maatregelen waaronder het plaatsen van LED-verlichting en zonnepanelen.

Ad 4. Het ontwikkelen en implementeren van speelruimtebeleid

Om ervoor te zorgen dat er voldoende, uitdagende speelruimte voor alle leeftijden aanwezig is in de wijken en buurten van onze stad, is het voorgenomen speelruimtebeleid vastgesteld in 2016 met het Beleidskader Spelrecreatie 2016. Dit beleid lijkt zijn eerste voorzichtige vruchten af te werpen: de waardering voor speelvoorzieningen in de buurt is gestegen van 7,0 in 2015 naar 7,1 in 2019.

In he kader van het speelruimtebeleid heeft de gemeente een grotere varieteit aan speelplekken gecreëerd waaronder een Natuurspeelplaats, kustgrasveldjes, basketbalcourts en speelplekken met speelvijvers. Dit jaar zal ook het eerste 3x3 basketbalveld worden gerealiseerd om tegemoet te komen aan de toenemende populariteit van deze sport. Ook zal aan de Noordelijke Poeloever een spel- en recreatieplek worden ingericht in de vorm van een stadsstrand.

Tot slot is er landelijk een trend anders georganiseerd sporten voor volwassenen te optimaliseren in de openbare ruimte door speciale beweeg-plekken in te richten zoals fitness-toestellen of beweegtuinen.

Een recente ontwikkeling op dit terrein is het voornemen om een Beweegplein te realiseren voor jongeren en buurtbewoners bij de SG Panta Rhei. Dit voornemen is één van de projecten die zijn overeengekomen in hete Lokaal Sportakkoord. Wij zien dit als het begin van een ontwikkeling in onze stad die zijn beslag moet krijgen in een actualisering van ons speelruimtebeleid.

Ad 5. Inzetten op een positief, veilig en inclusief sportklimaat

Om Amstelveners zover te krijgen dat zij voldoende sporten, is een positief, veilig en inclusief sportklimaat een basale voorwaarde. Sterker, het is een beginsel van ons beleid: alle Amstelveners moeten zich veilig en welkom voelen in onze stad, niet in de laatste plaats in alle faciliteiten die onze stad biedt om te sporten en te bewegen.

Maar dat dit niet vanzelf spreekt, wisten we ook in 2013. Daarom namen wij hierover een ambitie op in ons beleid: sportaanbieders zouden zich meer bewust worden van onsportief, agressief of ongewenst gedrag en handvatten krijgen om een veilig en inclusief sportklimaat te creëren. Het belang van deze doelstelling is in de loop van de afgelopen jaren verder toegenomen en vormt ook één van de speerpunten van het Coalitieakkoord.

Sinds 2013, zetten wij in op een veilig en inclusief sportklimaat via het aanbod van trainingen en cursussen van de Besturenacademie voor trainers en verenigingskader. Een belangrijk deel van dit aanbod is vervolgens ingevuld door de verschillende sportbonden, daartoe gestimuleerd door het Ministerie van VWS.

Wat het effect van dit aanbod is, kunnen wij alleen schetsmatig vaststellen. In de enquête onder sportaanbieders, zegt 72% niet te maken te hebben met onsportief, agressief of ongewenst gedrag. Of dat komt omdat dit gedrag niet voorkomt of omdat signalen niet goed doorkomen, weten wij niet. 28% geeft aan dat het wel voorkomt in hun vereniging of organisatie.

Vitaal Amstelveen: mogelijke inzet voor de komende jaren

Een groot deel van onze inwoners beweegt gezond. Een aanzienlijk deel van deze inwoners sport. Maar om nog meer inwoners in beweging te krijgen, stellen wij onszelf de volgende doelen om dit te faciliteren:

- Op niveau houden van toegang tot aanbod bij verenigingen en anders georganiseerd aanbod door:
  - Blijvend aanbod van kwalitatief hoogwaardige accommodaties tegen redelijke kosten voor gebruiker en gemeente
  - Verdere optimalisering van toegankelijke, overzichtelijke informatie over het aanbod
- Integrale inpassing van bewegen in beleid openbare ruimte:
  - Verdere inpassing en borging van wandelen, hardlopen en fietsen in de openbare ruimte
  - Verbreding Speelruimtebeleid naar bredere scope van beweegplekken voor jongeren en volwassenen
- Aanjagen en ondersteunen aandacht voor positief, veilig en inclusief sportklimaat door initiatieven die sportaanbieders en andere maatschappelijke organisaties hierop ondernemen te stimuleren en te verbreden.

I.V Meedoen in Amstelveen

Inleiding

Amstelveen doet het dus relatief goed: veel Amstelveners sporten, veel voelen zich gezond. Maar nog niet iedereen. Bepaalde groepen inwoners verleiden wij nog steeds onvoldoende om in beweging te komen. In deze paragraaf beschrijven wij eerst de effecten van ons beleid sinds 2013 gevolgd door een toelichting op de ingezette interventies. Ook deze paragraaf sluiten we af met aandachtspunten voor de komende jaren en werken wij uit in hoofdstuk 4.

Speciale aandacht in de afgelopen jaren

In ons streven onze inwoners in beweging te krijgen en te houden, legden we in de vorige sportnota de nadruk op het beweeggedrag van kinderen, jongeren, ouderen en inwoners met een beperking of een chronische ziekte. Onze focus lag (en ligt) bij kinderen en jongeren omdat we daarmee bijdragen aan hun fundament voor een gezonde leefstijl en dus, een gezond leven. Onze speciale aandacht voor ouderen en mensen met een beperking of chronische ziekte is nodig omdat zij minder toegang hebben tot ons reguliere sportaanbod terwijl meer bewegen bijdraagt aan een betere kwaliteit van leven. Voor kinderen, jongeren en ouderen hebben wij ingezet op een combinatie van meer bewegen als onderdeel van een gezondere leefstijl door sport en bewegen te combineren met begeleiding op het terrein van voeding, roken en alcoholgebruik.

Hieronder gaan wij in op de resultaten van onze inzet: hebben onze interventies daadwerkelijk eraan bijgedragen dat kinderen, jongeren en ouderen meer zijn gaan bewegen? Vervolgens gaan wij in op de interventies die zijn ingezet en, voor zover bekend, het bereik van deze interventies.

Kinderen en jongeren

Gezondheid, sporten en bewegen onder kinderen en jongeren in Amstelveen

Uit de analyse van beweeggedrag en sportbeoefening onder kinderen en jongeren, komt het volgende beeld.

Tabel **beweeggedrag, meting 2016 – 2017 voor 5 en 10-jarigen/ 2018-2019 13 – 16-jarigen**

Kenmerk	5 jaar	10 jaar	13-14 jaar[8]	15-16 jaar[9]
Lichamelijk actief [10]	50,4	53,6	50,9	42,7
Beeldschermtijd	3%	13%	72%	79%

Naarmate kinderen ouder worden, bewegen zij minder. 10-jarigen bewegen het vaakst, na die leeftijd gaan kinderen minder bewegen.

Overigens is het aandeel kinderen dat dagelijks lichamelijk actief is, iets afgenomen. Uitzondering zijn de jongeren in de leeftijd 15 en 16 jaar. Van hen zijn er meer dagelijks een uur gaan bewegen.

Tabel **bewegen/ sporten minstens 1 uur per dag**

Leeftijd	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2018-2019
5 jaar	53%		50%	
10 jaar	55%		54%	
13 – 14 jaar		55%		51%
15 – 16 jaar		41%		43%

En zoals in de Jeugdagenda al is geadresseerd, wordt er minder dan gemiddeld bewogen door::

- Meisjes: 36% van de Amstelveense meisjes sportte tenminste één uur per dag ten opzichte van 56% van de jongens
- Kinderen en jongeren met een migratieachtergrond: onder kinderen en jongeren met een migratie-achtergrond in Amstelveen is het percentage dat actief beweegt over de hele linie, rond de 5% lager dan onder kinderen en jongeren zonder migratie-achtergrond.

Een aanzienlijk deel van de kinderen in de basisschoolleeftijd is lid van een sportvereniging: Amstelveense kinderen van 5 jaar zijn in 2017 vaker lid van een sportvereniging (76%) dan in 2014 (71%). Voor kinderen van 10 jaar is het percentage gelijk gebleven (89%). Dit percentage ligt hoger dan het Nederlandse gemiddelde voor kinderen in de leeftijd van 5 tot 12 jaar (80%)[12].

10 2e klassers voortgezet onderwijs
11 4e klassers voortgezet onderwijs
12 5- en 10-jarigen: beweegt gemiddeld 1 uur per dag of meer/ 13 – 16 jarigen sport 1 uur per dag
13 Percentage dat gemiddeld 2 uur of meer per dag voor de TV of achter de computer doorbrengt (buiten school)

Wij beschikken niet over lidmaatschapscijfers van Amstelveense jongeren van 12 tot 19. Echter, het is reëel te verwachten dat zij dezelfde trend laten zien als alle Nederlandse jongeren in die leeftijd: het percentage kinderen dat lid is van een sportvereniging daalt sterk vanaf ongeveer 15 jaar naar ongeveer 40% rond hun 18 jaar. Dit betekent overigens niet dat jongeren dan stoppen met sporten. Uit landelijke cijfers blijkt dat jongeren dan vaker via commerciële sportaanbieders of anders (on)georganiseerd gaan sporten.

Tot slot kunnen we uit landelijke cijfers over kinderen en jongeren tot 19 jaar, vaststellen dat het verenigings-lidmaatschap onder meisjes (14% van het totaal aantal leden) lager ligt dan onder jongens (18% van het totaal aantal leden). Dit verschil wordt groter naarmate jongens en meisjes ouder worden.

Kinderen en jongeren hebben net als volwassenen een voorkeur voor bepaalde sporten, zo blijkt uit landelijke cijfers. En ook bij hen is er een verschil tussen jongens en meisjes:

Tabel **landelijke top 5 van voorkeursporten onder kinderen en jongeren (5 t/m 18 jaar)**

Rang	Jongens	Meisjes
1	Voetbal	Zwemmen
2	Zwemmen	Dansen
3	Fitness, individueel, binnen	Voetbal
4	Hardlopen	Fitness, individueel, binnen
5	Gymnastiek	Gymnastiek

Verder beoefenen jongens vaker dan meisjes judo of een vechtsport en badminton. Meisjes rijden vaker paard en spelen vaker hockey of volleybal. Voor beide groepen staat wandelen in de top 10.

Dat brengt ons op de laatste vraag: zijn kinderen en jongeren in onze stad ook gezonder geworden? Voor kinderen is dat lastig te zeggen omdat we over onvoldoende cijfers beschikken. Voor jongeren is het antwoord een voorzichtig “ja”. Echter, dit geldt niet voor alle jongeren. Dit is als volgt toegelicht.

Amstelveense jongeren zijn zich vaker gezond gaan voelen. In 2013 gaf 81% aan zich gezond te voelen, in 2018 voelde 84% zich gezond. Echter, meisjes en jongeren van niet-Nederlandse herkomst ervaren minder vaak een goede gezondheid.

Jongeren in Amstelveen lijken ook gezonder te zijn gaan leven. Naast meer bewegen, zijn zij minder gaan roken en drinken. Maar er zijn verschillen onder jongeren naar leeftijd, opleidingsniveau, herkomst en gezinssamenstelling.

- Jongeren roken minder: in 2018 gaf 15% van de jongeren aan wel eens te roken, in 2013 was dat nog 28%. Jongeren op het VMBO roken vaker dan jongeren op HAVO of VWO. Ook jongeren die niet bij beide ouders wonen, roken vaker.
- Jongeren drinken iets minder: vooral jongeren in de tweede klas van de middelbare school zijn minder gaan drinken. Jongens drinken vaker dan meisjes; jongeren van Nederlandse herkomst drinken vaker dan jongeren van niet-Nederlandse herkomst; jongeren die niet bij beide ouders wonen, drinken vaker dan die dat wel doen.

De leefstijl van jongeren lijkt dus te zijn verbeterd. Maar overgewicht onder jongeren nam niet af: die is rond de 12% gebleven. Daarbij komt overgewicht veel vaker voor onder jongeren die een VMBO-opleiding (20%) volgen dan onder jongeren op HAVO of VWO (9%). Ook komt overgewicht vaker voor onder jongeren van niet-Nederlandse herkomst (17%) ten opzichte van jongeren van Nederlandse herkomst (10%).

Kortom, Amstelveense kinderen en jongeren zijn meer gaan bewegen en voelen zich vaker gezond. Het kunnen er echter nog meer worden wanneer wij nog beter inzetten op die groepen jongeren en kinderen die nu nog onvoldoende worden bereikt, niet alleen met sport- en beweegaanbod maar ook met andere leefstijlinterventies. Een combinatie blijft dus nuttig.

Sportstimulering voor kinderen en jongeren – interventies in de afgelopen jaren

Een heel groot deel van de kinderen in het basisonderwijs, zijn lid van een sportvereniging. Om meer kinderen en jongeren in beweging te krijgen, hebben we ingezet op een intensivering van sportstimulering en beweegonderwijs. Uitgangspunt hierbij is het streven de drempels voor deelname aan sport en bewegen zo laag mogelijk te maken. Om dit te realiseren, zijn de volgende interventies de belangrijkste.

1. Het organiseren van laagdrempelige sport- en beweegmomenten voor jeugd en jongeren
2. Het ondersteunen van beweegonderwijs binnen scholen
3. Aanbieden van sportstimulering en gezondheidsbevordering en -voorlichting in de vorm van bijvoorbeeld de programma's Jump-in en JOGG

Ad 1 laagdrempelig sportaanbod voor jeugd en jongeren

Om jongeren meer mogelijkheden te bieden om te gaan sporten, is de afgelopen jaren ingezet op het aanbieden van extra sport en spel op scholen en in wijken door de ontwikkeling op drie pijlers:

- Inzet op terugkerende succesevents en innoveren op korte activiteitenprogramma's
- Laagdrempelig kennismaken met de Sport en Cultuur Kaart
- Wegnemen van financiële drempels door de samenwerking met het Jeugdfonds Sport en Cultuur Noord-Holland

Inzet op terugkerende succesevents en innoveren op korte activiteitenprogramma's

AmstelveenSport biedt een breed palet aan sportactiviteiten aan. Het aanbod bestaat voor een deel uit terugkerende evenementen en activiteiten in de wijk, op scholen en sportverenigingen. Een aantal van deze evenementen wordt al sinds enkele jaren georganiseerd en zijn nog steeds succesvol. Zij trekken veel jeugdige deelnemers. Maar het aanbod is ook verder geïnnoveerd naar korte activiteiten voor kinderen en jongeren aangeboden op vrije speelmomenten.

In 2019 voerde AmstelveenSport 21 sportstimuleringsprojecten uit gericht op jeugd. Het totaal aantal deelnemers in deze projecten was 29.150 die met elkaar 78.680 beweegmomenten beleefden. Het gemiddeld aantal deelnemers per project in 2019 was 1.325; het gemiddeld aantal beweegmomenten per deelnemer was 63.

Het meeste bereik echter hebben de projecten in het onderwijs. In 2019 deden bassischoolkinderen 15.750 keer mee aan beweegclinics georganiseerd door AmstelveenSport met de Amstelveense sportverenigingen. In de clinics krijgen kinderen en jongeren de gelegenheid kennis te maken met verschillende sporten en de verenigingen die deze sporten aanbieden.

Naast het organiseren van activiteiten in de wijk en op scholen, heeft AmstelveenSport ook ingezet op ondersteuning van buitenschoolse en tussen schoolse opvang (TSO) bij het organiseren van sport- en beweegactiviteiten voor, tussen en na school.
Zo heeft AmstelveenSport, samen met Kinderrijk, de Kinderopvangsportdag georganiseerd. Hieraan deden 500 kinderen mee.

De Beweegbus

Een belangrijk, innovatief instrument dat AmstelveenSport inzet om korte, intensieve beweegactiviteiten te organiseren is de Beweegbus. Door de bus is de organisatie van activiteiten efficiënt en daarom mogelijk voor kortere programma's. De bus biedt scholen, kinderopvangorganisaties en wijkplatforms de mogelijkheid aantrekkelijke sport- en beweegactiviteiten te organiseren in de schoolpauzes, na school of op schoolvakantiedagen, begeleid door Amstelveensport. De Beweegbus (voor dit project omgedoopt tot Buitenspeelbus) is in 2019 in verschillende wijken en buurten ingezet op initiatief van de wijkplatforms. Met elkaar trok deze inzet zo'n 2.500 deelnemers die de activiteiten beoordeelden een 9.

AmstelveenSport benut de Beweegbus niet alleen om activiteiten te ondersteunen maar ook begeleiders te trainen. Zo zijn TSO-begeleiders getraind tot sport- en beweegbegeleider. Deze TSO-begeleiders kunnen nu ook zelf kwalitatief goede sport- en beweegactiviteiten organiseren en begeleiden in de schoolpauzes. Vanuit deze train-de-trainers aanpak kunnen er meer laagdrempelig sport- en beweegmomenten worden aangeboden.

De Sport en Cultuurkaart en de Amstelveenpas: laagdrempelig kennismaken

In 2013 namen wij ons ook voor de JeugdActiviteitenPas te behouden voor kinderen en jongeren vanaf groep 3 op de basisschool tot en met de onderbouw van de middelbare school. Deze pas heet inmiddels de Sport en Cultuurkaart. In 2019 gebruikten 299 jongeren deze kaart om mee te doen aan activiteiten die daarmee 2.610 beweegmomenten beleefden.

De Amstelveenpas

Amstelveners met laag inkomen hebben recht op de Amstelveenpas. Dit geldt voor alleenstaande ouders, gezinnen met kinderen en personen die de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt met een inkomen tot 130% van het wettelijk minimuminkomen. Voor alleenstaanden en gehuwden zonder kinderen tot de pensioengerechtigde leeftijd is de hiervoor geldende inkomensnorm 110% van het wettelijk minimuminkomen.

Deze pas geeft onder andere recht op korting op sportactiviteiten en recreatief zwemmen. Zwemlessen worden, sinds 2021 ook voor volwassenen, geheel door de gemeente vergoed.

De samenwerking met het Jeugdfonds Sport en Cultuur Noord-Holland

In 2018 is AmstelveenSport een samenwerking aangegaan met het Jeugdfonds Sport en Cultuur Noord-Holland. Dit fonds stelt middelen beschikbaar voor sport- en cultuurdeelname van kinderen uit arme gezinnen. Voor kinderen van 4 tot 18 jaar betaalt het fonds maximaal € 225 contributie per jaar. De aanvraag voor het fonds moet worden gedaan door een intermediair.

Ad 2 Ondersteunen van beter beweegonderwijs

In 2013 wilden wij ook meer inzetten op ondersteuning van het beweegonderwijs. AmstelveenSport zet hierop in op drie manieren:

1. Organisatie van jaarlijkse sportevenementen met de scholen
2. Organisatie van beweegclinics binnen scholen
3. Het Vakleerkrachtenoverleg Beweegonderwijs
4. De MQ-scan

Organisatie van jaarlijkse sportevenementen met de scholen

Ons voornemen om jaarlijkse sportevenementen te blijven organiseren voor scholen zoals de jaarlijkse schoolsporttoernooien, hebben wij gerealiseerd. De belangrijkste in 2019 waren het Rabobank Schoolhockeytoernooi met 251 deelnemers, het zaalvoetbaltoernooi voor basisscholen met 325 deelnemers en de Gemeentelijke Schoolsportdag groep 8 met 828 deelnemers.

De beweegclinics georganiseerd met sportverenigingen binnen scholen

De beweegclinics zijn nog steeds een vast onderdeel van het programma dat AmstelveenSport aanbiedt op basis- en middelbare scholen. Idealiter worden deze georganiseerd met een sportvereniging uit Amstelveen. Echter, verenigingen vinden het steeds lastiger om vrijwilligers te vinden die hieraan willen bijdragen. De organisatie en uitvoering van de clinics komt daarom steeds meer neer op AmstelveenSport.

Het Leerkrachtenoverleg Beweegonderwijs
In zes-wekelijkse overleggen adviseert AmstelveenSport leerkrachten verantwoordelijk voor beweegonderwijs over de opbouw van het lesprogramma en de aanschaf van goed materiaal voor de lessen. Vooral voor scholen die niet beschikken over speciaal opgeleide sport- en beweegdocenten, zijn deze overleggen van extra waarde.

De MQ-scan
De MQ-scan is een wetenschappelijke test om vast te stellen welke motorische vaardigheden kinderen hebben ontwikkeld en nog missen. Door de scan af te nemen bij de kinderen, kan beter worden bepaald wat kinderen moet worden aangeboden in de beweeglessen. AmstelveenSport neemt deze test af bij de basisschoolkinderen. In 2019 heeft AmstelveenSport bij 1.950 basisschoolleerlingen een scan afgenomen.

Overigens is het de vraag of het afnemen van de scan een logische verantwoordelijkheid is voor AmstelveenSport. Het is namelijk ook te verdedigen deze onderdeel te maken van de reguliere gezondheidsscans die de GGD afneemt bij schooljeugd. Immers, inzicht in de motorische ontwikkeling van kinderen kan worden beschouwd als onderdeel van de jeugdgezondheidszorg.

Ad 3: Aanbieden van sportstimulering en gezondheidsbevordering en -voorlichting in de vorm van bijvoorbeeld de programma's Jump-in en JOGG
Om te stimuleren dat jongeren een gezondere leefstijl zouden krijgen waarin beweging maar ook gezonde voeding, niet roken en niet drinken een plaats zouden krijgen, namen wij ons bij de vorige sportnota voor een aantal integrale programma's in te zetten op kinderen en jongeren. Daarin zijn wij deels geslaagd.

In 2013 namen wij ons ook voor te onderzoeken of wij ons meer structureel zouden aansluiten bij de aanpak Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG). Door aan te sluiten bij deze aanpak zouden wij als gemeenten expliciet stimuleren dat onderwijs, sportaanbod en (jeugd-)gezondheidszorg samen werken aan preventieve en curatieve inzet bij het tegengaan van overgewicht onder jongeren. Het onderzoek als zodanig is niet uitgevoerd. De keuze is gemaakt niet aan te sluiten bij de JOGG-aanpak.

Binnen scholen komt onze ondersteuning van het beweegonderwijs en gezondheidsbevordering bij elkaar: AmstelveenSport ondersteunt het beweegonderwijs, de GGD adviseert middelbare scholen in het kader van de Gezonde School. Echter, dit aanbod is nog niet voldoende op elkaar afgestemd. Een meer gecoördineerde aanpak hierop is dus nodig. Omdat het percentage jongeren met obesitas niet is gedaald, vinden wij het nodig deze programmatische aanpak te intensiveren.

13 Overigens biedt de MQ-scan ook beleidsinformatie over de motorische ontwikkeling van kinderen in Amstelveen.

Meedoen in Amstelveen van kinderen en jongeren: mogelijke inzet voor de komende jaren

Veel Amstelveense kinderen vinden de weg naar sportverenigingen in onze stad. Het aantal kinderen in de stad dat dagelijks sport, is eerder sterk toegenomen maar neemt nu weer iets af. Voortdurende aandacht voor deze ontwikkeling is dus nodig. Daarom blijven wij inzetten op de toegang tot sport- en beweegaanbod voor alle kinderen en jongeren niet alleen bij sportaanbieders maar ook op school door ondersteuning van beweegonderwijs en in de openbare ruimte via ons speelruimtebeleid. Om de ingezette ontwikkeling voor alle Amstelveense kinderen en jongeren te borgen, willen wij inzetten op:

7. Het blijven organiseren van reguliere events waarbij kinderen en jongeren kunnen kennismaken met verschillende sporten zoals de jaarlijkse schoolsportdag.
8. De ondersteuning en advisering van AmstelveenSport aan leerkrachten voor beter beweegonderwijs.
9. Op niveau houden van sportstimulering via korte sportprogramma's in de wijken en de buitenschoolse en tussen schoolse opvang.

Tegelijkertijd wordt steeds duidelijker dat bepaalde groepen jongeren en kinderen meer stimulans en ondersteuning nodig hebben dan anderen om een gezonde leefstijl te ontwikkelen. Daarom willen wij ons met maatwerk gaan richten op deze groepen. Onze ambitie is ook deze kinderen, jongeren en hun ouders te verleiden tot een gezondere leefstijl. Om dit te bereiken willen wij inzetten op:

10. Optimalisatie dataverzameling jeugdgezondheid en motorische vaardigheden door de samenwerking van de GGD Amstelland (Gezondheidsmonitor en schoolscans) en AmstelveenSport (de MQ-scan) op dit punt te versterken.
11. Intensiveren van wijkgerichte sportstimulering in combinatie met leefstijlinterventies voor wijken waarin kwetsbare doelgroepen zijn oververtegenwoordigd in samenwerking met GGD, Participe, Jongerenwerk en scholen.
12. Intensiveren van sportstimulering gericht op meisjes met sport- en beweegaanbod dat goed aansluit bij hun behoefte en beleving.
13. Meer betrokkenheid van verenigingen bij sportstimulering door het aanbieden van sporten die aansluiten bij de doelgroepen voor wie wat extra's nodig is.
14. Intensivering ondersteuning beweegonderwijs op scholen met meer kwetsbare kinderen en jongeren

Ouderen

Gezondheid, beweeggedrag en sportdeelname ouderen (65+)

Amstelveense ouderen zijn vaker gaan bewegen. Zij voldoen vaker aan de Nederlandse Norm Gezond bewegen sinds 2013: in 2010 voldeed 61% aan de norm, in 2016 voldeed 71% aan deze norm.

Amstelveense ouderen onderscheiden zich ook positief ten opzichte van ouderen in Nederland. Amstelveense ouderen zijn minder vaak te zwaar: 55% van de Amstelveens ouderen is te zwaar ten opzichte van 59% van de Nederlandse inwoners. En Amstelveense ouderen voelen zich vaker gezond dan de ouderen in heel Nederland: 65% voelt zich goed tot zeer goed gezond, onder Nederlandse ouderen is dat 62%. Tot slot sporten Amstelveense ouderen vaker wekelijks (39%) dan Nederlandse ouderen (35%).

Toch bewegen Amstelveense inwoners ouder dan 65 jaar, nog steeds minder dan hun jongere stadsgenoten, terwijl juist voor hun bewegen erg belangrijk is voor hun gezondheid, behoud van zelfstandigheid en welbevinden. Het blijft dus nodig om deze inwoners te stimuleren te blijven bewegen.

Toegankelijk beweegaanbod voor ouderen - sportstimulering in de afgelopen jaren

Om ouderen te stimuleren meer te gaan bewegen, is in de afgelopen jaren ingezet op toegankelijk beweegaanbod voor ouderen. Onder "toegankelijk" wordt hier verstaan: makkelijk te bereiken voor ouderen en aangepast op de motorische mogelijkheden van ouderen.

In de afgelopen jaren is ingezet op drie pijlers voor toegankelijk aanbod voor ouderen:

1. 55+ GALM[15] project
2. Sport- en beweegaanbod dat aansluit bij de mogelijkheden van ouderen
3. Een sociale kaart voor ouderen en organisaties die ouderen als doelgroep hebben

Ad 1. Het 55+ Galm project

GALM is een bewezen effectief, beweegprogramma voor ouderen die de instroom in een passen sportaanbod die start met een conditietest. Op basis van de conditietest kan een deelnemer uit passend sportaanbod kiezen. In Amstelveen ontvangt elke inwoner die 55 jaar oud wordt een uitnodiging voor een conditietest. Daarnaast krijgen elk jaar inwoners tussen 56-69 jaar uit vooraf geselecteerde wijken ook een uitnodiging. Iedereen die dat wil, kan na de test deelnemen aan een introductieprogramma van 12 weken waarin wordt gewerkt aan de basisconditie en lenigheid. Na die 12 weken kan de deelnemer ervoor kiezen in te stromen in regulier sportaanbod of door te gaan in andere sportprogramma's voor ouderen. In 2019 stroomden 110 deelnemers in het GALM-programma die het programma beoordeelde met gemiddeld een 9.

Ad 2. Sport- en beweegaanbod voor ouderen

AmsteveenSport organiseert en ondersteunt een breed palet aan sport- en beweegactiviteiten geschikt voor ouderen. Een groot deel van deze activiteiten zijn toegankelijk voor alle volwassenen zoals de wandelgroepen die wekelijks starten in de verschillende wijken van Amstelveen. In 2019, ondersteunde of organiseerde AmstelveenSport 14 van dergelijke beweegprogramma's en activiteiten. Een deel van het aanbod is specifiek gericht op ouderen. Voorbeelden van activiteiten specifiek gericht op ouderen is de wekelijkse sportinstuif voor dames ouder dan 55: deze instuif trok in 2019 1.150 deelnemers.

Naast AmstelveenSport, speelt ook Participe, de welzijnsorganisatie in onze stad, een belangrijke rol in het beweegaanbod voor ouderen. Pariticipe faciliteert of begeleidt beweegactiviteiten voor ouderen in buurtcentra, zorgcentra en andere locaties, makkelijk te bereiken voor ouderen. Dit doet de organisatie deels zelfstandig, deel in samenwerking met AmstelveenSport en met zorgaanbieders of zorgcentra. Om het aanbod te kunnen begeleiden en coördineren heeft Participe een eigen cursusbureau en leidt de organisatie eigen beweegbegeleiders op. Op sommige locaties zet de organisatie buurtsportcoaches van AmstelveenSport in.

Een derde belangrijke actor in het sportaanbod voor ouderen in Amstelveen, is de gezondheidszorg in de stad. Zo faciliteren de zorgcentra Zonnehuis en Patrimonium het aanbod voor hun bewoners en ouderen uit de buurt. Ook zijn er enkele fysiotherapiepraktijken die beweegactiviteiten organiseren niet alleen voor hun patiënten maar ook voor andere ouderen.

Een deel van het aanbod voor ouderen heeft ook vorm gekregen binnen verenigingen. AMVJ biedt bijvoorbeeld tafeltennis aan speciaal voor ouderen. LTC Startbaan en TV De Vliegende Hollander hebben samen een aangepast aanbod voor oudere tennissers. AmstelveenSport is met Sporting Martinus een project gestart in 2019 met een nieuwe vorm van voetbal, walking football[16].

Ad 3. De Sociale Kaart

In de vorige sportnota werd de wens geuit om een sociale kaart op te stellen met de mogelijkheden voor ouderen om te werken aan een gezonde leefstijl met voldoende beweging. Zo zou meer inzicht worden geboden in passend beweegaanbod, bruikbaar voor ouderen zelf en voor organisaties die ouderen tot hun patiënten, cliënten, bewoners of bezoekersdoelgroep rekenen. Om dit inzicht te bieden is er de afgelopen jaren jaarlijks een brochure gemaakt waarin al het sportaanbod voor ouderen is opgenomen per wijk. Deze brochure is beschikbaar voor zowel de eerstelijns zorgaanbieders en de inwoners.

Nog niet iedereen bereikt

Het sport- en beweegaanbod voor ouderen bereikt nog niet de hele doelgroep. Ook is er nog niet voor alle ouderen in Amstelveen een geschikt aanbod. Dit heeft een aantal oorzaken:

- Inwoners in Amstelveen ouder dan 65 zijn een hele diverse groep met zeer uiteenlopende motorische mogelijkheden en wensen. Dit vraagt om een divers en fijnmazig aanbod naar vormen van bewegen, locatie en begeleiding zodat goed kan worden aangesloten bij de behoeften van ouderen in een wijk.

14GGD Gezondheidsmonitor 2016
15 Groninger Actief Leven Model
16 Deze nieuwe, rustiger vorm van voetbal is geschikt voor mensen die niet meer kunnen of willen hardlopen of niet meer willen deelnemen aan een "high impact"-sport.

- Het beweegaanbod voor ouderen komt nu nog vooral tot stand op initiatief van individuele uitvoeringspartners die nu nog ad hoc samenwerken. Om beter aan te sluiten bij de diverse behoeften van ouderen, is meer regie nodig op de programmering van beweegaanbod voor ouderen.
- Sportverenigingen kunnen intensiever betrokken worden bij het sportaanbod voor ouderen. Veel sportbonden ontwikkelen varianten van bestaande sporten zoals voetbal, tennis en hockey voor ouderen zodat oudere sporters hun favoriete sport kunnen blijven beoefenen. De proef van AmstelveenSport met Sporting Martinus in walking football is een voorbeeld van hoe de verenigingen hierbij kunnen worden betrokken. In één van de projecten van het Lokaal Sportakkoord Amstelveen wordt hierop expliciet ingezet.

Inwoners met een beperking of chronische ziekte
De afgelopen jaren is gewerkt aan het vergroten van een passend aanbod voor mensen met beperking of een chronische ziekte. Het realiseren van deze ambitie is onderdeel van de opdracht aan AmstelveenSport en een specifieke opdracht aan Sportservice Noord-Holland. Samen spelen zij een rol in het creëren van passend aanbod door ondersteuning van verenigingen, de toeleiding en advisering aan leden van doelgroep over passend aanbod. De komende jaren zal hier nog nadrukkelijker op moeten worden ingezet. Het sportaanbod voor mensen met een beperking of een chronische ziekte zal verder moeten worden uitgebreid en deze doelgroep zal beter moeten worden bereikt.

Aantal sporters met een beperking of een chronische ziekte
In 2019 sportten, naar schatting, 847 inwoners met een beperking en/of een chronische ziekte bij een Amstelveense sportvereniging.

Het totaal aantal sporters in deze doelgroep ligt, naar verwachting, hoger omdat een deel van hen ook sporten bij andersoortig sportaanbod. Hoe groot de doelgroep is voor aangepast sportaanbod is onbekend.

Bestaand aanbod geïntensiveerd
Op dit moment bieden verschillende sportaanbieders sport aan voor mensen met een beperking. Van de geënquêteerde sportaanbieders, geeft 15% aan dat dit een structureel onderdeel is van verenigingsactiviteiten; 25% geeft aan dit incidenteel aan te bieden.
Meest voorkomende vormen van aanbod zijn:
- Bewegen geschikt voor mensen met een beperking;
- Fietsen, wandelen, zwemmen of hardlopen met een buddy;
- G-voetbal- en -hockeyteams voor mensen met een verstandelijke beperking en/of gedragsproblematiek;
- Zitsporten;
- Rolstoelsporten.

AmstelveenSport heeft de afgelopen jaren in zwembad De Meerkamp ingezet op onder meer de waterbehandeling in het voordeel van CARA-patiënten, aanbod voor visueel gehandicapten en de instuif voor minder validen in de Meent. Dit aanbod is er nu nog. Uitbreiding van deze activiteiten wordt echter gehinderd door capaciteitsgebrek in het zwembad zo blijkt uit de reactie van deze sportaanbieders op de afgenomen enquête. De verwachting is dat de geplande uitbreiding van het zwembad hier oplossingen voor zal bieden.

Daarnaast organiseert AmstelveenSport ook ander beweegaanbod voor de doelgroep. Voorbeelden zijn: zwemmen voor mensen met dementie (200 deelnemers in 2019), Sportinstuif voor minder validen (750 deelnemers in 2019). Ook stelt AmstelveenSport zogenaamde duofietsen ter beschikking. Op deze fietsen kunnen mensen die niet meer zelfstandig kunnen fietsen wel fietsen met een begeleider. Dit laatste aanbod wordt ondersteund en aangevuld door de Stichting FietsmaatjesAmstelveen met vrijwilligers en elektrisch duofietsen.

AmstelveenSport werkt in haar aanbod regelmatig samen met andere partijen waaronder Participe en activiteitenaanbieders specifiek voor groepen inwoners met een beperking. Een belangrijk voorbeeld van zo'n organisatie is de Vrijetijdsvereniging de Schakel. Binnen de vereniging wordt een breed scala aan beweeg- en sportactiviteiten georganiseerd voor haar leden, regelmatig in samenwerking met reguliere sportaanbieders.

Tot slot geldt ook voor dit deel van doelgroepgericht sport- en beweegaanbod dat Participe en zorgaanbieders in de gemeente een belangrijke rol vervullen met de organisatie en uitvoering van maatwerkaanbod.

Om de toegang tot aangepaste sporten te optimaliseren, beheert AmstelveenSport de website waarop dit aanbod te vinden is.

.

Ondersteunen van verenigingen bij het opzetten en uitbreiden van aanbod

In een gezamenlijke opdracht van de gemeenten in de regio Amstel & Meerlanden, heeft Sportservice Noord-Holland ingezet op de ondersteuning van verenigingen die hun sportaanbod toegankelijk willen maken voor mensen met een beperking. Daarnaast heeft de organisatie de opdracht individuele inwoners opzoek naar een passend aanbod, te adviseren over aanbod en aanpassingen in hulpmiddelen zoals bijvoorbeeld rolstoel of prothese om deelname te optimaliseren.

Overigens voert Sportservice Noord-Holland haar opdracht uit in samenwerking met AmstelveenSport wanneer een intensivering of uitbreiding van het sportaanbod nodig is. Zo is in 2019 extra ingezet op sportaanbod voor kinderen en jongeren die door gedrags-, angst- of gewichtsproblematiek geen passende sport konden vinden. Belangrijk onderdeel van deze inzet was een serie thema-avonden voor sporttrainers en -coaches over lastig gedrag op en rondom de sportvelden. Doel was deze mensen handelingsperspectief te bieden voor de ondersteuning van jongeren met speciale behoeften op dit terrein.

Aandachtspunten voor toekomstig beleid

Voor inwoners met een beperking gelden vergelijkbare aandachtspunten in ons beleid als voor andere doelgroepen: beter inzicht in behoefte en mogelijkheden, meer samenhangende inzet op het bereiken van de doelgroep en het bieden van goed passend en geïntegreerd aanbod. Daarom willen wij onze relatie aanhalen met inwoners uit de doelgroep en organisaties die hen vertegenwoordigen. Voorbeelden van organisaties zijn Vrijetijdsvereniging de Schakel en stichting de Vrijbuiter voor mensen met een (licht) verstandelijke beperking. Inwoners en hun vertegenwoordigers kunnen ons dan zelf vertellen wat er nodig is zodat dat kan worden vertaald naar passend aanbod en de randvoorwaarden daarvoor. Daarnaast is het nodig dat wij het beschikbaar aanbod beter kenbaar maken en de route naar passend aanbod verder verhelderen. Het aanbod is nu nog te lastig te vinden en het is nog te onduidelijk hoe een sporter kan instromen in passend aanbod en de nodige ondersteuning.

I.VI Talentvol Amstelveen

Inleiding

Zoals we inwoners hebben voor wie sport en bewegen niet vanzelf spreekt, hebben wij ook inwoners voor wie sport hun leven is en die daarin hun bijzondere talent vinden. Voor deze topsporttalenten hebben wij aandacht, niet alleen omdat zij die aandacht verdienen. Zij kunnen ook een rolmodel en inspiratie zijn voor andere inwoners om (meer) te gaan sporten. Dit blijft een belangrijk aandachtspunt in ons sportbeleid.

Talentondersteuning

Topsporters worden, in hun sportieve ontwikkeling, voor een belangrijk deel begeleid en ondersteund door hun vereniging en door de nationale sportbonden. Maar als gemeente hebben wij een specifieke rol die deze twee gremia niet kunnen invullen: door onze bevoegdheden op het terrein van leerplicht, kunnen wij ondersteunen bij de afstemming van een succesvolle schoolcarrière van jongere topsporttalenten en hun sport. Deze afstemming is nodig omdat jongeren die topsport beoefenen meer tijd besteden aan training en deel moeten nemen aan internationale toernooien om zich te blijven ontwikkelen. Deze inzet interfereert soms met hun schooltijden.

AmstelveenSport begeleidt de topsporttalenten uit Amstelveen: in 2018 werden er 170 talenten begeleid, in 2019 185. AmstelveenSport begeleidt deze talenten in samenwerking met de Amstelveense scholen waar deze jongeren op zitten. Alle scholen in Amstelveen hebben afspraken gemaakt met AmstelveenSport over de begeleiding van topsporttalenten en de combinatie van training, wedstrijden en onderwijs.

Daarom kunnen topsporttalenten in Amstelveen op de school naar hun keuze gaan in Amstelveen en hoeven zij niet uit te wijken naar scholen in andere gemeenten. Dit bevordert dat zij hun vriendennetwerken kunnen behouden, heel belangrijk voor hun perspectief wanneer zij hun topsportcarrière niet kunnen realiseren.

Daarnaast worden de talenten ondersteund met advies en hulp bijvoorbeeld voor het krijgen van goede, snelle fysiotherapie of medische verzorging. Als derde vorm van ondersteuning biedt Amstelveen Sport ook workshop waarin de jongeren kennis en vaardigheden wordt aangeleerd die van belang zijn voor het combineren van topsport met onderwijs of vaardigheden die bij kunnen dragen aan hun prestaties. Deze workshops organiseert AmstelveenSport in samenwerking met partners uit het Amstelveens bedrijfsleven.

Tot slot biedt AmstelveenSport onze topsporttalenten een podium om zich te presenteren aan onze samenleving, bijvoorbeeld door de organisatie van het Jaarlijkse Sportgala.

Bijlage II Uitgebreid overzicht beleidskaders

II.I Inleiding

Deze bijlage bevat een volledig overzicht van beleid waarin sport en bewegen een plaats heeft en daarom relevant is voor deze beleidsnota.

II.II Coalitieakkoord

In het Coalitieakkoord 2018-2022 is een aantal doelen opgenomen die direct en indirect een visie en een kader bieden voor hoe wij ons sport- en beweegbeleid de komende jaren willen inrichten.

Iedereen doet mee
Iedereen mee laten doen kan alleen als we met elkaar samen redzaam zijn: we zijn er voor elkaar als dat nodig is. Tegelijkertijd gaan we uit van de eigen verantwoordelijkheid van inwoners. Voor mensen die kunnen werken is een betaalde baan nog altijd de beste manier om dat te realiseren. Voor mensen die zorg nodig hebben is er in 2015 door het Rijk ingezet op ondersteuning dichtbij en op maat. We gaan door met het bieden van maatwerk, blijven inzetten op vroegsignalering en preventie. We zijn er voor de mensen die hulp het hardst nodig hebben. We behouden de verbindende rol die wijkcentra in de wijken hebben.

Onderwijs, sport en cultuur vormen in onze samenleving de basis voor ontplooiing
Investeren in sport is een investering in levenslange gezondheid. Sport helpt ook bij het leggen van sociale contacten voor jong en oud en draagt bij aan de integratie van nieuwe inwoners in de samenleving.

Sport houd je gezond én betrokken bij je omgeving
Sport moet toegankelijk blijven voor iedereen, jong en oud. De gemeente blijft inzetten op breedtesport en talentontwikkeling en biedt ruimte voor topsportinitiatieven. We blijven aandacht besteden aan de verenigingen maar investeren daarnaast in een programma voor individuele sporters. Dat kunnen hardlooproutes, fietsroutes of avontuurlijke speelvoorzieningen zijn. Daarnaast gaan we plannen maken voor een vernieuwd multifunctioneel zwembad de Meerkamp. We gaan de aansturing en organisatie van de sportsector in Amstelveen evalueren. We betrekken hierin de samenwerking met AmstelveenSport en de sportverenigingen.

II.III Nota Sociaal Domein

De gemeenteraad heeft de nota Sociaal Domein 2019 vastgesteld. Daarin heeft zij een aantal doelen geformuleerd die ook iets vragen van ons sportbeleid, de onderliggende infrastructuur en de uitvoering.

De speerpunten
Onze missie voor het sociaal domein bevat drie speerpunten.

1. Inzet op sterke wijken waarin inwoners verbonden zijn met elkaar en, wanneer nodig, een beroep op elkaar kunnen doen. Daarvoor zijn sterke sociale verbanden en goede voorzieningen in de directe leefomgeving nodig.
2. Beter bereiken van inwoners die hulp nodig hebben. We hebben daarbij aandacht voor (vroeg) signalering en bevorderen de bekendheid van voorzieningen bijvoorbeeld via huisartsen.
3. Optimaliseren van de samenwerking met partnerorganisaties, in de eerste plaats met de partners in het sociaal domein.

De Sociale Agenda
Wij hebben de speerpunten vertaald naar een Sociale Agenda met de volgende doelen:

1. Inwoners voelen zich verbonden met elkaar.
2. Inwoners beheersen het Nederlands en hebben kennis van de samenleving.
3. Inwoners zijn aan het werk.
4. Inwoners ervaren minder financiële belemmeringen om mee te doen.
5. Ieder kind kan veilig en gezond opgroeien en jeugdigen ontwikkelen zich optimaal.
6. Inwoners helpen elkaar.
7. Inwoners functioneren zo zelfstandig mogelijk, zo nodig met (tijdelijke) ondersteuning.
8. Er is minder geweld in afhankelijkheidsrelaties.
9. Inwoners zijn in staat om gezond te leven.

II.IV Jeugdagenda

In 2019 heeft de raad de Jeugdagenda 2019 – 2022 vastgesteld. Missie van de agenda is dat alle kinderen en jongeren in Amstelveen gezond, veilig en kansrijk kan opgroeien. Het is duidelijk dat genoeg beweging en de toegang tot sport daarvoor noodzakelijke ingrediënten zijn. In de Jeugdagenda heeft de raad een aantal speerpunten bepaald voor jeugdzorg en -hulp die samenspel vragen met de inrichting van onze aanpak en de rol van onze uitvoeringspartners in sport en bewegen. Hieronder een samenvatting van de meest relevante speerpunten:

Speerpunt 1: sterke wijken met een goed algemeen aanbod

We zetten in op sterke wijken met een goed algemeen aanbod. Door een breed aanbod van onderwijs, sport, welzijn en cultuur. We zorgen voor een laagdrempelige toegang tot hulp en ondersteuning door een netwerk van partners in de wijk en op school. We evalueren hoe lichte opvoedvragen beter opgepakt kunnen worden. Onderdeel van dit speerpunt is de uitvoering van het Amendement 'gezonde jongeren bewegen meer'. Daarin hebben wij ons tot doel gesteld de ontwikkelen en uitvoeren van preventieprogramma's waarmee het sport- en beweeggedrag van kwetsbare jongeren wordt aangemoedigd. Inclusief evaluatie van de preventieprogramma's en bewegingsonderwijs in 2022.

Speerpunt 2: beter bereiken van inwoners die hulp nodig hebben

We werken aan het beter bereiken van inwoners die hulp nodig hebben (risicogestuurde inzet). Belangrijk onderdeel van dit speerpunt is vroegsignalering van ontwikkelingsachterstanden bij kinderen, huiselijk geweld en opvoedproblemen in gezinnen. Om vroegsignalering effectief in te richten, zijn ook de ketenpartners in sport en bewegen van belang: in hun contact met kinderen en ouders zijn zij in de positie goed vast te stellen dat er "iets aan de hand is".

Dat dit laatste speerpunt ook een plek moet krijgen in ons sportbeleid, heeft de raad bevestigd in een motie in juli 2019. Daarin heeft de raad het college gevraagd te onderzoeken hoe sportverenigingen en cultuurinstellingen kunnen bijdragen aan vroegsignalering in de zorg.

II.V Amendement 'Gezonde jongeren bewegen meer'

In dit amendement op de Perspectiefnota 2020[17], heeft de raad unaniem besloten tot de ontwikkeling en uitvoering van preventieprogramma's waarmee het sport- en beweeggedrag van kwetsbare jongeren wordt aangemoedigd. De raad stelde ook financiële middelen beschikbaar. Het doel van het amendement is opgenomen in de Jeugdagenda.

II.VI Uitvoeringsagenda Gezond in Amstelveen

Onze ambitie om extra in te zetten op gezondheid in Amstelveen is opgenomen in het College Uitvoeringsprogramma 2018-2021 (CUP). In het Cup staat hierover: 'verbeteren gezondheidsaanpak gericht op gezond gewicht, eten en bewegen. Ouderen hebben daarbij onze speciale aandacht: onder de noemer 'vitaal ouder worden' zullen wij voorzieningen in de binnen- en buitenruimte opnemen.

In de agenda is deze ambitie nader uitgewerkt. Relevant voor deze sportnota zijn de volgende voornemens:

- Het inrichten van de omgeving die bijdraagt aan gezond gedrag. Hieronder verstaan wij een omgeving gezond bewegen makkelijk maakt.
- Het bevorderen van een gezonde leefstijl door gezond eten, niet roken en voldoende beweging.

Om de gezonde leefstijl te bevorderen, worden uiteenlopende acties geformuleerd. Voor deze nota zijn het meest relevant:

- Het stimuleren van een gezond consumptieaanbod en een verantwoord alcoholbeleid in sportkantines
- Het bevorderen van sportaanbod op het snijvlak van regulier sportaanbod, preventie en interventie ter bevordering van een gezonde leefstijl.
- Het faciliteren van een geïntegreerde aanpak voor mensen met overgewicht; inwoners en potentiële verwijzers zijn bekend met het aanbod (in ieder geval met de Gecombineerde Leefstijl Interventie) en er is een samenwerking tussen verschillende partijen die een rol hebben bij of aanbod hebben voor het tegen gaan van overgewicht.
- Optimalisering van het aanbod voor en de toegang tot, onder andere, een passend sport- en beweegaanbod voor mensen met een laag inkomen ter ondersteuning van een gezonde leefstijl.
- We ondersteunen of starten nieuwe initiatieven gericht op stimuleren van (blijven) bewegen (in combinatie met gezonde voeding) voor ouderen, overigens in samenspraak met AmstelveenSport

17 Perspectiefnota 2020, inclusief eerste tijdvakrapportage 2019, 10 juli 2019
18 Hiermee refereert de raad aan de groepen jongeren die, volgens de Amstelveense Jeugdgezondheidsmonitor 2017 – 2018, nu minder vaak gezond bewegen en vaker doelgroep zijn van jeugdhulp en -zorg.

II.VII Mobiliteitsvisie

De Mobiliteitsvisie 2020 is relevant omdat hierin doelen zijn geformuleerd van invloed op de mate waarin inwoners actief bewegen. Een belangrijk element in de visie is namelijk het stimuleren en faciliteren van fiets- en ov-gebruik ten opzichte van autogebruik. In de visie is een aantal korte termijn-acties opgenomen om dit te realiseren en die het doel van ons sport- en beweegbeleid ondersteunen: onze inwoners bewegen gezond. Deze zijn:

Optimalisatie MRA-fietsnetwerk
Dit gaat enerzijds om het volledig uitvoeren van het MRA-fietsnetwerk en een onderzoek naar een mogelijke tweede regionale fiets-as aan de oostkant van Amstelveen, inclusief fietsbereikbaarheid van de Zuidas en rol van fietspaden in het Amsterdamse Bos.

Verbeteren aansluiting fiets op regionaal OV
Voor het voor- en natransport is het van belang dat de belangrijkste regionale OV-haltes niet alleen goed per fiets bereikbaar zijn, maar dat er ook voldoende goede [fiets-] parkeerplekken beschikbaar zijn.

II.VIII Uitvoeringsagenda Toerisme en Recreatie

In juli 2019 heeft de raad de Visie Toerisme en Recreatie vastgesteld, waarin vijf kernwaarden zijn benoemd: groen, cultureel, recreatief, ondernemend en internationaal. In de projectenlijst van de Uitvoeringsagenda 2020-2022 (dd. 31-8-2020) zijn onder de noemer 'basis-recreatieve-infrastructuur' projecten benoemd die relevant zijn voor deze sportnota omdat zij bijdragen aan de beoefening van ongeorganiseerde vormen van sport- en bewegen: bewegwijzering naar toeristische-, recreatieve- en culturele voorzieningen (1.1), verbetering van de toegankelijkheid van de Bovenkerkerpolder en de Middelpolder voor wandelaars, hardlopers en fietsers door de aanleg van een grofmazig wandel- en fietsnetwerk (1.2), bewegwijzering van fiets- en wandelroutes en sloepennetwerk (1.3), buitensportplekken en routes voor sportieve recreatie (1.4) en verbetering entrees naar Amsterdamse Bos (1.5).

II.IX Beleidskader Spelrecreatie

Het beleidskader Spelrecreatie uit 2016 is een uitwerking van één van de doelen in de oude sportnota. Daarin namen wij ons namelijk voor speelruimtebeleid te ontwikkelen en te implementeren dat sporten en bewegen in de openbare ruimte zou bevorderen. Dit doel is dan ook terug te vinden in de visie voor dit beleidskader. Daarnaast is aandacht gegeven aan de sociale functie van speelruimte:

"Inwoners in Amstelveen kunnen buiten bewegen en spelen in een ruimte die mogelijkheden geeft voor bewegen en ontmoeten. Door een gelijkmatige verspreiding van een gevarieerd, uitdagend aanbod aan (speel) voorzieningen voor jong en oud."

Om deze visie te realiseren, hebben wij de volgende speerpunten vastgesteld:

1. Behouden en duurzaam in stand houden van het huidige aantal speelplaatsen
2. Speelplaatsen uitdagender inrichten
3. Natuurlijke speelruimte bevorderen (speelruimte met een natuurlijke en groene uitstraling), waar informeel spelen mogelijk is
4. Bewonersinitiatieven tot het realiseren of onderhouden van speelruimte, faciliteren
5. Stimuleren van bewonersparticipatie bij (her) inrichting van bestaande of nieuwe speelruimte.

II.X Motie Verduurzaming sportverenigingen

In april 2019 heeft de de raad een motie aangenomen voor de verduurzaming van sportaccommodaties en is hiervoor een subsidieregeling ingevoerd. Daarnaast riep de raad het college op de ondersteuning te realiseren voor verenigingen bij de verduurzaming van hun accommodaties. Deze motie is een uitvloeisel van de gemeentelijke ambitie fossielvrij te zijn in 2030 alsmede het landelijk beleid neergelegd in de Routekaart Verduurzaming Sport als uitwerking van het Klimaatakkoord. De verduurzaming van sportaccommodaties is daarmee onderdeel van het regulier duurzaamheidsbeleid van de gemeente.

II.XI Uitvoeringsplan Buitensport

In februari 2020 is het TRACKrapport Buitensport Amstelveen met de raad gedeeld. Het TRACKrapport doet een groot aantal aanbevelingen ter verbetering van sport- en beweegmogelijkheden in de buitenruimte. De aanbevelingen zijn uitgewerkt in een lijst van verbeterpunten. Die lijst van verbeterpunten is de basis voor het Uitvoeringsplan Buitensport. In het Uitvoeringsplan zijn acties opgenomen om invulling te geven aan de verbeterpunten.

De uitgangspunten van het Uitvoeringsplan Buitensport zijn ook terug te vinden in het Bosplan dat wij en de gemeente Amsterdam recent hebben opgesteld. Daarin is de functie van het Amsterdamse Bos en haar omgeving voor sport en bewegen, verder verankerd in concrete voornemens.

Hoewel de Sportas geen onderdeel uitmaakt van het uitvoeringsplan buitensport, is het in dit kader wel relevant om te worden genoemd vanwege de rol die de Sportas kan spelen in het stimuleren van sport en bewegen in de openbare ruimten. De Sportas is oorspronkelijk een initiatief van de gemeente Amsterdam om een sportcorridor te vormen van Amsterdam-Zuid tot aan het Wagener stadion. Vanwege de bestaande ontsluiting langs de rand van het bos ligt het in lijn der logica om deze te verlengen tot aan het Nationaal Tennis Centrum. Daarmee brengen we eenheid aan in de ruimtelijke inpassing van sport.

II.XII Lokaal Sportakkoord

Het lokaal Sportakkoord Amstelveen is, formeel, geen gemeentelijk beleid maar vormt ook een kader voor deze nota. Het is een afspraak met onze partners in het veld over wat wij op verschillende thema's, met elkaar, willen realiseren in de sport.

De basis voor ons lokaal Sportakkoord is het Nationaal Sportakkoord. Daarin zijn landelijke afspraken gemaakt om verschillende thema's op te pakken ter verdere verbetering van het sportklimaat in Nederland. De Rijksoverheid heeft de gemeenten gevraagd een eigen sportakkoord op te stellen, waarin lokale partners uit sport, zorg, welzijn, onderwijs en bedrijfsleven met elkaar afstemmen welke thema's zij in de gemeente willen oppakken, wie welke bijdrage daaraan levert en hoe ze dat willen organiseren. Het lokaal sportakkoord is een concreet document met een richtinggevend toekomstbeeld met een aantal praktisch uitvoerbare projecten, welke is ondertekend door partijen die betrokken zijn en zich betrokken voelen.

De behoefte aan een lokaal sportakkoord was er ook in de gemeente Amstelveen. De gemeente heeft, gesteund door een betrokken gemeenteraad, samen met initiatiefnemers uit de georganiseerde sport een intentieverklaring opgesteld en sportformateurs aangesteld. Dit heeft een Sportakkoord opgeleverd waarin de partijen uit de sport, de zorg, welzijn, belangenbehartiging en het onderwijs met elkaar een stevige ambitie hebben vastgelegd om sport en bewegen een stevige impuls te geven. De geformuleerde ambitie en projecten sluiten nauw aan bij de doelen van dit college.

De gezamenlijke ambitie die is vastgelegd in het Sportakkoord is:

"Een leven lang optimaal en passend sport en bewegen voor alle Amstelveners in Amstelveen mogelijk maken."

Samen hebben de ondertekenaars voor de volgende thema's en projecten gekozen.

Thema 1: inclusief sporten
Vier projecten die toegang tot sporten en bewegen moet verhogen onder ouderen, mensen in armoede, nieuwkomers en mensen met een beperking.

Thema 2: van jongs af aan vaardig bewegen
Projecten die bijdragen aan de ontwikkeling van motorische vaardigheden bij kinderen in Amstelveen door verdere optimalisering van het beweegonderwijs.

Thema 3: vitale aanbieders
Twee projecten die moeten bijdragen aan de toekomstbestendigheid van de sportverenigingen in onze gemeente. Één heeft tot doel nieuwe inzichten in de ontwikkeling van kinderen in relatie tot het sport- en beweegaanbod te vertalen naar een goed passen aanbod van sportverenigingen in Amstelveen. Het tweede project richt zich op de ontwikkeling van jeugd en jongeren naar toekomstige trainers en coaches in de verenigingen.

Thema 4: een positieve sportcultuur
Het project dat bij dit thema zal worden opgepakt heeft als doel om discriminatie in de sport te bestrijden.

De afgesproken projecten zullen in de periode tot 2022 worden uitgevoerd onder regie van AmstelveenSport. Wij zullen projecten ook daarna ondersteunen wanneer zij voldoende bijdragen aan onze beleidsdoelen.